

Ročník XVIII, 1/2018

**Hrádecké
noviny**



**Gródeckie
nowości**

...rozdělen zdmi, spojen srdci...



Slovo starosty



Vážení spoluobčané, stojíme na prahu roku 2018, závěrečné etapy tohoto volebního období. Možná očekáváte, že tento rok bude trochu jiný. Bude naplněn horečnatou činností s cílem dohnat, co se dá. Myslím, že tento rok se nebude nijak lišit od ostatních.

Máme naplánováno vícero investičních i neinvestičních akcí, o kterých bych vám rád v krátkosti poreferoval.

V první polovině roku budou realizovány tři dotované projekty: výměna povrchu na veřejném prostranství u budovy OÚ, zvelebení lokality Girov a vydání knihy o historii a současnosti naší obce.

Uvažujeme o prodeji rezervoáru pitné vody spolu s přilehlým vodovodním řádem v lokalitě Polyniska. Vodojem, který je majetkem obce, provozuje SMVaK. Jeho rekonstrukce je dle odborného posouzení neodkladná.

V tomto roce se budeme věnovat také mostům a propustkům. Propustky máme v neuspokojivém stavu v lokalitě Pod Chodurami. Bude třeba vrátit jim „glanc“. Mosty přes Olzu je také potřeba vyspravit. Co se týče hlavního mostu, tam jsou náklady na rekonstrukci odhadovány na 4 – 5 mil. Kč. V tomto případě bychom chtěli nechat zpracovat projektovou dokumentaci, která bude sloužit jako podklad ke stavebnímu řízení. Druhý most, zvaný „stará láva“ dnes slouží jako nosič vodovodního potrubí. Most necháme natřít a zrekonstruovat jeho upevnění k pilířům.

Poněvadž jsme nezískali dotaci na vytvoření odborných učeben v budově, kterou jsme koupili od p. Hóty, chceme pro-

vést jednu etapu rekonstrukce z vlastních prostředků. Rekonstrukce se bude týkat hospodářské budovy, kterou budeme provádět svépomocí v několika etapách. Do této budovy v konečné fázi přestěhujeme naše muzeum a vytvoříme podmínky pro vznik tzv. „Školy lidových řemesel“. Stávající budovu muzea pak využijeme jiným způsobem.

Samostatnou kapitolou jsou místní komunikace. I letos chceme do oprav vložit víc jak dva miliony Kč. Na řadě budou komunikace v Kempčicích pod kostelem, dokončena bude cesta do Rykaly. Nový povrch dostane osada Rovně. Plánujeme opravit i cestu kolem občana Nikodema. Pokud se podaří zakázku výhodně vysoutěžit nebo na opravy získat dotaci, prav-

„Největší investiční akcí v druhé polovině roku by mělo být zahájení výstavby sportovní haly na místě BOALU. Projektová dokumentace je až na drobnosti hotová, nyní bude následovat územní a stavební řízení.“

děpodobně stihneme zkrášlit ještě jednu další ulici.

Zjara se pustíme do prodloužení veřejného osvětlení směrem k osadě Do Rykaly. VO bychom chtěli doplňovat i v jiných lokalitách, pokud ze strany občanů vystane oprávněný a realizovatelný podnět.

Pokročíme se zvelebováním lokality v lomu. Přibude volejbalové hřiště, bude dokončen přístřešek a vybetonováno ohniště s lavičkami. Konečně bude možné toto prostranství využívat k piknikům, sportovním a jiným, vztahy upevňujícím, akcím. Předpokládáme, že obyvatelé místní části pod Vilou si tento areál osvojí a začnou ho využívat ve větší míře.

Největší investiční akcí v druhé polovině roku by mělo být zahájení výstavby sportovní haly na místě BOALU. Projektová dokumentace je až na drobnosti hotová, nyní bude následovat územní a stavební řízení. V létě bychom chtěli vyhlásit výběrové řízení na zhotovitele této stavby.

Nyní trochu z jiného soudku. Uvažujeme, že bychom pro zvýšení angažovanosti a zapojení občanů do rozhodování o občanské vybavenosti zavedli tzv. Participativní rozpočet. Z rozpočtu obce by byla vyčleněna nějaká částka, dejme tomu 300 000,- Kč a navrhlo by se občanům cca 5 možností, jak tuto částku využít. Kdo by se chtěl do spolurozhodování zapojit, hlasoval by v anketě pro nějakou variantu, případně by navrhnul variantu vlastní. Projekt, který by získal největší občanskou podporu by byl následně realizován. Každým rokem by se určená částka takto, formou participativního rozpočtu, uplatňovala.

Pracujeme na tom, abychom z dotačních prostředků mohli provést druhou etapu výstavby přístřešku (wiaty). Dokončíme projektovou dokumentaci na rybník u Haže a také se snažíme vymyslet, jak smysluplně využít areál zahrady v centru volného času. Pravděpodobně tam vznikne menší sportovní hřiště a další atraktivita. Pokud by někdo přišel se zajímavým nápadem, rádi se necháme inspirovat.

Dodavatelská firma finalizuje projektovou dokumentaci vodovodu Kempčice a Chodury. Termín realizace vlastní stavby bude záviset na tom, zda a jak rychle se nám podaří získat dotační prostředky.

Vážení občané, to je tak v kostce všechno o našich nejaktuálnějších záměrech a cílech, týkajících se tzv. tvrdých projektů. O měkkých projektech si povíme zase příště.

Váš starosta Robert Borski



*Váženým a milým občanům a přátelům
Hrádku přejeme v novém roce 2018
pevné zdraví, lásku, dobré lidi kolem sebe
a radost z každodenních maličkostí!*

HRÁDECKÉ NOVINY – periodický tisk územního samosprávného celku, obce Hrádek (IČ 00535958, www.obechradek.cz). Adresa vydavatele: Obecní úřad Hrádek, Hrádek 352, 739 97 Hrádek. Vychází čtvrtletně pod ev. č.: MK ČR E 12341 v nákladu 800 ks. Tisk a prepress: A8 REKLAMA kreativ, s. r. o., Bystřice 1261, 739 95 Bystřice, graf. zpracování: Michaela Kučerová. Uzávěrka redakčních materiálů pro dubnové číslo je 31. března 2018. Odpovědný redaktor (a příjemce inzerce): Martina Škanderová, tel.: 601 383 111, 605 051 867, e-mail: zpravodaj@obechradek.cz. Příští číslo vyjde v dubnu 2018. Foto na titulní straně: Robert Borski

Gródek

Gródek to mała wioska,
w dolinie pod malebnymi Beskidami.
Z jednej strony góra Kozubowa
i dwaj bracia Ostry i Jaworowy.

Patrzą w dolnie jak płynie rzeka Olza,
wiedzie droga międzynarodowa
i kolej państwowa.
Z drugiej strony doliny,
jeszcze dwie siostry Łączka i Filipka,
płaczą bo niewidzą swojej siostry i braci,
są zakryci kurzem i mgłą.

Ich łzy zbiegają się w strumyczki,
strumyki i Olza odnosi je do rzeki Odry i morza.
Płaczą wszyscy,
bo na gródeckich łąkach,
w Olzie i w Beskidach życia ubywa.
Cieszą się na lepsze czasy.

Napisał rodak gródecki



S úsměvem o uplynulých svátcích...



Malý Filípek volá na maminku: "mamí, mamí, stromeček hoří."
Maminka říká Filípkovi: "Filítku, říká se svítí a né hoří."
A za chvíli volá Filípek zase: "mamí, mamí, záclona už také svítí..."

Pan Kalianko vybírá dárek k Vánocům: "Máte něco levného, užitečného a hezkého?" "Třeba tady kapesníčky - pro koho to máte?" - "Pro manželku." - "To bude překvapená." - "To určitě, ona myslí, že dostane pod stromeček kožich!"

Sousedky stojí na chodbě a drbou. Okolo jde Pepíček a slyší co si paní od vedle povídají. Přijde domů a říká tátovi: "Tati, letos budeme mít hodně cukroví." "Jako?" Opoví táta. "No protože sousedky říkaly, že máma už měsíc peče s listonošem."

Ptá se paní učitelka Pepíčka Kalianků: "Tak co jste měli pod stromečkem?" - "Prosím, paní učitelko, stejně jako loni, stojan!"

"Miláčku, chtěla bych pod stromeček miminko."
"Ty ses zbláznila, vždyť mu napadá do očí jehličí!"

Říká Pepa: "Budeme mít pěkné Vánoce - dám ženě tisícovku, ta ji dá babičce, ta zase dědečkovi a ten ji dá mně. Já ji potom vrátím sousedovi, od kterého jsem si ji vypůjčil a jsme všichni spokojeni!"

Dvě blondýny hledají v lese vánoční stromeček. Asi po 2 hodinovém a usilovném hledání: "Tak co našla si ho??" "Ne" "Tak víš co?? Vezmem nějaký bez ozdob."

Přeje pan Kalianko sousedovi: "Tak šťastný a veselý Nový rok!" - "Co blbnete, vždyť už je únor!" - "A sakra, to zase bude doma faček - přetáhl jsem Silvestra ještě více než vlani!"

Pepíček Kalianků dostane pod stromečkem obálku se stovkou.
Maminka: "Jápkak se říká tetičce?" Pepíček: "Stará držgrešle?"

Obsah

Slovo starosty.....	2
Gródek báseň.....	3
S úsměvem o uplynulých vánocích	3
Obsah.....	3
• Z OBECNÍHO ÚŘADU	
Krátce z rady	4
Poplatek za psa	4
Neinvestiční podpora z rozpočtu obce Hrádek na rok 2018....	4
Oznámení o ceně vodného a stočného	4
Mudr. Pavla Mahdalová - Změna	4
Oznámení o době a místě konání II. kola volby prezidenta ...	4
Zimní údržba.....	4
Daň z nemovitých věcí	5
Rozpočet 2018.....	5
Termíny svozu komunálního odpadu.....	6
• ŽIVOTNÍ SITUACE	
Hrádecké pohřebnictví.....	7
• AKTUALITY	
Novinky v ambulanci.....	8
Chloubu Hrádku zdolala víchřice	9
Ceny potravin a jejich vývoj	10
Ale dobrá je bohatší o 3 jabloně	11
Obec má nové auto	11
Turnaj znovu ovládl Krzysztof Martynec	11
Mikuláš.....	12
• ZE ŠKOLNÍCH LAVIC	
Co se dětem líbí a nelíbí na vánocích	13
Čtenář měsíce	13
Aby neměla zvířátka v zimě hlad	13
A batikujeme ... a batikujeme ... a batikujeme.....	13
Adventní zpívání a tvoření	13
Předvánoční pohoda v mateřské škole.....	14-15
Aktivity družiny	16
Kalendář akcí ZŠ MŠ Hrádek 144	16
Jarmak Božonarození	16
Mikolaj w przedszkolu	17
Spotkanie przy choince	17
Nocowanie w Centrum Wolnego czasu	17
• DOTAŽNÍK	18-19
• JÍZDNÍ ŘÁDY	
Odjezdy vlaků a autobusů	20-21
• ZE ŽIVOTA CÍRKVÍ	
Vzpomínka na varhanní koncert	22
Noc na faře - ponožková párty	22
Program bohoslužeb - Porządek Nabożeństw.....	23
• SPOLKOVÝ ŽIVOT V OBCI	
Aktivní podzim klubu seniorů	24
Tenisté schůzovali	24
Klub maminek Hrádátka vystavoval své ruční práce.....	25
Lampiónový průvod Hrádkem	25
Dobrovolní hasiči bilancovali	26
70 lat minęło jak jeden dzień	27
Pozvání na ples /zaproszenie na bał	28
• JUBILANTI	29
• Z HRÁDECKÉHO CENTRA	
Centrum čekají letos již 3. narozeniny	30
Bhutan. Utopia realna II.	31
• SPOLEČENSKÁ RUBRIKA	
Na předvánočním setkání zastupitelů se oceňovalo	32
Karel Hazuka, hrádecký rodák.....	32-33
Dřevorubec a lesák tělem i duší Josef Stodola	34
• INZERCE	34
• NOVINKY V KNIHOVNĚ.....	35
Senioři jsou vytrvalými pěstiteli tradic	35
• KALENDAŘ AKCÍ.....	35
• HRÁDECKÉ RODY	
Sztefek od Niszczora	36-37
• ROZHOVOR PAMĚTNÍKEM	
Marie Raszková (rozená Pilchová).....	38-39
• PŘÍRODA HRÁDKU	
Savci	40-41
• SLOVNÍK PO NASZYMU:	
S - W	42-43

Krátce z Rady

2017/75/3

Rada obce schvaluje nákup automobilu Dacia Duster pro potřeby technického úseku obce od firmy Autoset Centrum, s.r.o.

2017/75/4

Rada obce vyhlašuje výběrové řízení na rekonstrukci povrchu veřejného prostranství před OÚ Hrádek.

2017/75/5

Rada obce schvaluje výsadbu stromů v rámci třetí etapy projektu „Alej života“ na pozemcích v lokalitě pod Zachurczokem.

Poplatek za psa na rok 2018

Upozorňujeme majitele a držitele psů na povinnost do konce března uhradit poplatek za psa ve výši 120,- Kč.

Platbu je možné provést:

- hotově - na obecním úřadě
- bankovním převodem - v tomto případě nás kontaktujte a my vám sdělíme údaje pro platbu

Kontakt: 558 551 312,

e-mail: sekretariat@obechradek.cz



Ilustrační foto

Neinvestiční podpora z rozpočtu obce Hrádek na rok 2018

Oznamujeme všem organizacím a spolkům, že žádosti o poskytnutí příspěvku veřejné neinvestiční podpory je možno, v souladu se zásadami pro poskytování příspěvku, podávat od 1. 1. 2018 do 31. 1. 2018.

Formulář žádosti i platné zásady jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách obce pod odkazem <http://www.obechradek.cz/neinvesticni-podpora-z-rozpoctu-obce-hradek-na-rok-2018-9565cz45/>. Věnujte prosím pozornost Zásadám pro přerozdělování grantů, vyhněte se tak problémům při závěrečném vyúčtování.

Oznámení o ceně vodného a stočného

Na základě usnesení představenstva akciové společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. byly od 1. ledna 2018 schváleny nové ceny vodného a stočného, a to:

Ceny vodného a stočného	bez DPH Kč/m ³	s DPH 15% Kč/m ³
Voda pitná (vodné)	37,08	42,64
Voda odvedená (stočné)	33,42	38,43

Nové ceny budou uplatněny po prvním odečtu měřidel následujícím po 1. lednu 2018, popřípadě bude postupováno dle uzavřených smluvních vztahů mezi odběratelem a dodavatelem.



Ilustrační foto

MUDr. Pavla Mahdalová ZMĚNA

S platností od 2.1.2018 předala MUDr. Pavla Mahdalová svou ordinaci MUDr. Jakubu Heczkovi. Až do odvolání nebude v Hrádku fungovat dětská poradna. Ordinance v Jablunkově má nové ordinační hodiny a nový telefonní kontakt.

ORDINACE DĚTSKÉHO LÉKAŘE		
MUDr. Heczko Jakub Poliklinika Jablunkov Tel . 727 887 098		
ORDINAČNÍ HODINY		
PONDĚLÍ	7,30 – 11,30 nemocní	12,30 – 14,30 pro zvané
ÚTERÝ	7,30 – 11,30 nemocní	13,00 – 17,00 pro zvané + poradna
STŘEDA	7,30 – 11,30 nemocní	12,30 – 14,30 pro zvané + návštěvy
ČTVRTEK	7,30 – 11,30 nemocní	12,30 – 14,30 pro zvané
PÁTEK	7,30 – 11,30	nemocní

Oznámení o době a místě konání II. kola volby prezidenta

Protože prezident nebyl zvolen v I. kole, uskuteční se II. kolo voleb:

1. den voleb	2. den voleb
26.1.2018 14.00 - 22.00 hodin	27.1.2018 8.00 - 14.00 hodin

Místem konání voleb je Zasedací místnost Obecního úřadu Hrádek.

Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky prokáže svou totožnost a státní občanství. Neprokáže-li uvedené skutečnosti stanovenými doklady, nebude mu hlasování umožněno.

Každému voliči budou dodány nejpozději 3 dny přede dnem konání voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.



prof. Ing. Jiří Drahoš,
DrSc., dr. h. c. muft.



Ing. Miloš Zeman, dr. h. c.

Zimní údržba

Zimní údržbu v obci má na starosti místostarosta obce, Ing. Martin Byrtus. Místostarosta je nejlépe informován o pohybu odklízecí techniky i časovém plánu údržby, v případě potřeby se na něj neváhejte obrátit.

Kontakt: 724 377 112,



Ilustrační foto

Daň z nemovitých věcí na rok 2018

Ve středu 31. ledna skončí lhůta pro podání přiznání k dani z nemovitých věcí na rok 2018 a také možnost přihlásit se k placení této daně na rok 2018 prostřednictvím platby SIPO.

Povinnost podat přiznání se týká především nových vlastníků pozemků, zdanitelných staveb, bytových a nebyto-

vých jednotek. Do daňového přiznání se uvádí všechny zdanitelné stavby (budovy nebo vybrané inženýrské stavby), bytové a nebytové jednotky, které se nachází na území Moravskoslezského kraje. Rozhodný je stav vlastnictví k nemovité věci k 1. 1. 2018.

Zpozornět by ale měli také vlastníci nemovitostí, kteří v roce 2017 všechny nemovitosti nebo část svých nemovitostí umístěných v Moravskoslezském kraji prodali, darovali nebo je jiným způsobem převedli na nové vlastníky. Také bývalým

vlastníkům nemovitých věcí totiž zákon ukládá povinnost komunikovat s finančním úřadem, a to formou písemného oznámení, že v roce 2017 přestali být vlastníky nemovitých věcí a nadále již nejsou vlastníky žádné nemovité věci ani poplatníky daně za nemovité věci v obvodu územní působnosti FÚ pro Moravskoslezský kraj.

Více informací k dani z nemovitých věcí i k placení prostřednictvím SIPO najdete na www.financnisprava.cz/sipo

Rozpočet 2018

Rozpočet obcí je finanční plán, jímž se řídí její hospodaření. Proces jeho tvorby se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Je sestavován koncem každého roku na období roku dalšího v návaznosti na rozpočtový výhled, tj. střednědobý finanční plán sestavovaný zpravidla na dobu 2 – 5 let.

V rámci příjmů do rozpočtu obce se v letošním roce počítá s navýšením finančních prostředků díky zvýšené dani z příjmu fyzických a právnických osob zhruba o 500 000 Kč. U poplatku za komunální odpad je předpoklad snížení výdajů v důsledku třídění odpadu za rok 2017.

Výdajová část rozpočtu je spojena s běžnými výdaji, které se oproti loňskému roku příliš neliší a s kapitálovými výdaji, tedy investicemi a opravami. Některé z plánovaných akcí budou realizovány pouze za předpokladu získání dotace – vybudování vodovodu (Gabrys a Kempčice) a Rybníku.

V současné době máme schválenou dotaci na rekonstrukci prostranství před obecním úřadem, díky které bude vyměněn zastaralý povrch parkoviště za zámkovou dlažbu a dotaci na vybudování ptačí pozorovatelné a naučné stezky v obecním lese Girov. Pozorovatelná bude sahát do výšky necelých pěti metrů a bude tvořit jakýsi posed pro přibližně 10 milovníků přírody. Naučnou stezku vytvoří 2 poznávací herní prvky určené zejména mladším návštěvníkům lesa, 3 přírodovědné tabule s fotografiemi a popisky o hrádecké přírodě a k odpočinku poslouží 5 dřevěných „lesních“ lavic.

Finišujeme s přípravou knihy o Hrádku, jejíž termín jsme museli, z organizačních důvodů, přesunout na konec dubna 2018. Zjara se chystáme na podání žádosti o dotaci na dovybavení dřevěného přístřešku v areálu TJ SOKOL, který vznikl v polovině roku 2017. V plánované II. etapě bude v rámci přístřešku položena betonová dlažba, vybudován stánek pro příležitostný prodej občerstvení. V centrální části bude umístěno otevřené kruhové ohniště se zděnými lavicemi z kamene.

Dlouhodobě usilujeme o získání finančních prostředků na vybudování Sportovní haly v místě bývalého motorestu BO-AL. V současné době finišuje příprava projektové dokumentace.

Kompletní schválený rozpočet na rok

2018 najdete vyvěšen na úřední a elektronické úřední desce:

<http://www.obechradek.cz/userdata/articles/97/schvaleny-rozpocet-2018.pdf>

Žofie Dordová

Rozpočet na rok 2018 - Rekapitulace

název	v tis. Kč	v tis. Kč
PŘÍJMY		
Daňové příjmy	21 335,0	
daně		20 433,0
poplatky (místní a správní)		902,0
Nedaňové příjmy	1700,0	
splácené půjčky		277,0
Kapitálové příjmy	0,0	
Přijaté dotace (transféry)	1 981,3	
investiční transféry		115,0
Příjmy celkem	25 016,3	
Financování		
Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech	4 983,7	
CELKEM PŘÍJMY	30 000,0	
VÝDAJE		
Běžné výdaje	17 447,0	
Kapitálové výdaje	11 555,0	
Výdaje celkem	29 002,0	
Financování		
Uhrazené splátky dlouhod. přijatých půjčených prostředků	998,0	
CELKEM VÝDAJE	30 000,0	
„Saldo“ příjmů a výdajů	3 985,7	

Termíny svozu komunálního odpadu v roce 2018

Datum	Popelnice a černé pytle	Barevné pytle - papír, plast, oděvy	Velkoobjemový a nebezpečný odpad
5. ledna		✓	
11. - 12. ledna	✓		
25. - 26. ledna	✓		
2. února		✓	
8. - 9. února	✓		
22. - 23. února	✓		
2. března		✓	
8. - 9. března	✓		
22. - 23. března	✓		
30. března		✓	
5. - 6. dubna	✓		
19. - 20. dubna	✓		
21. dubna			✓
27. dubna		✓	
3 - 4. května	✓		
17. - 18. května	✓		
25. května		✓	
31.5. - 1. června	✓		
14. - 15. června	✓		
22. června		✓	
28. - 29. června	✓		
12. - 13. července	✓		
20. července		✓	
26. - 27. července	✓		
9. - 10. srpna	✓		
17. srpna		✓	
23. - 24. srpna	✓		
1. září			✓
6. - 7. září	✓		
14. září		✓	
20. - 21. září	✓		
4. - 5. října	✓		
12. října		✓	
18. - 19. října	✓		
1. - 2. listopadu	✓		
9. listopadu		✓	
15. - 16. listopadu	✓		
29. - 30. listopadu	✓		
7. prosince		✓	
13. - 14. prosince	✓		
27 - 28. prosince	✓		

Firma Nehlsen odváží popelnice po 2 dny. Čtvrtek se týká Hrádku za tratí, pátek před tratí. Občané přistaví popelnice nebo pytle na místo svozu (poblíž vozovky) v příslušný den svozu na 6⁰⁰ hod. ráno. Dispečink tel. 558 334 761

Hrádecké pohřebnictví

VYHLEDÁVÁNÍ HROBU

na webu obce - sekce
Občan server

<http://obcanserver.cz/hradek/>

vyhledávání podle
čísla hrobového místa

všechny hroby jsou ve
vyhledávači
vyfotografovány

KONTAKTY

provozovatel a
správce hřbitova

Obec Hrádek
Bc. Petra Borská
telefon: 558 551 331
mobil: 724 002 740
e-mail:
podatelna@obechradek.cz

hrobník
Marian Martynek
mobil: 736 454 341

ZAJÍMAVOSTI

založení hřbitova
rok 1923

doposud pochováno
více než 1000 osob

hrobů 427

hrobových míst 627
z toho volných 200

dobu dalšího pochování
do stejného místa a
stejně hloubky

15 let

CENÍK SLUŽEB

nájem hrobu:

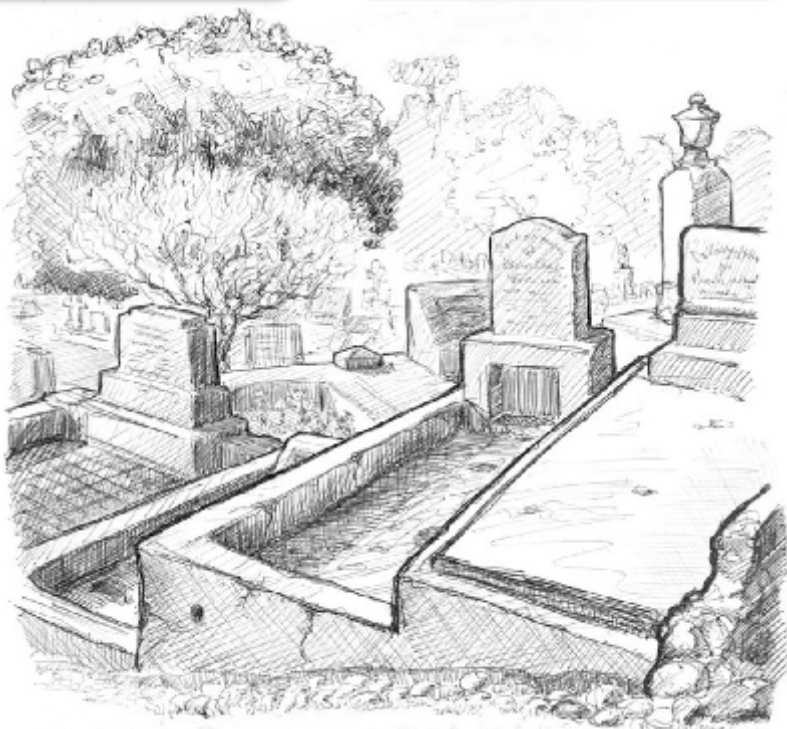
jednohrob	50,- Kč ročně
dvojhrob	89,- Kč ročně

výkop hrobu	4500,- Kč
-------------	-----------

příplatky:

hloubkový hrob	1000,- Kč
hrob na novém místě	2000,- Kč
nadměrný hrob	1000,- Kč
exhumace	1000,- Kč
odsunutí tarasové desky	300,- Kč
odsunutí žulové desky	500,- Kč
uložení urny do hrobu	500,- Kč
zpřístupnění hrobky	1000,- Kč
práce uvnitř hrobky	1000,- Kč

Ceník platný od 10.1.2018



HŘBITOVNÍ ŘÁD

souhrn nejběžnějších pravidel

- Hřbitov je otevřen pro veřejnost nepřetržitě jak v letním, tak i zimním období
- Dětem do 10 let věku je povolen přístup na hřbitov pouze v doprovodu dospělých osob
- Na hřbitově není dovoleno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech
- V areálu hřbitova není dovoleno umísťovat reklamy
- Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoliv zásahy do zeleně hřbitova
- Nájem hrobového místa vzniká na základě písemně vyhotovené smlouvy o nájmu
- Provozovatel hřbitova je povinen nájemcům stanovit stejné podmínky nájmu dle typu hrobového místa
- Nájemce je povinen na vlastní náklady nejpozději 3 měsíce od pohřbu zajistit úpravu pohřbívací plochy
- Nájemce musí dbát na to, aby byl hrob udržován v čistotě a bez nárůstu nevhodného porostu
- Výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním zajišťuje výhradně provozovatel (obec).
- Provozovatel zajišťuje údržbu zeleně, chodníků, inženýrských sítí a oplocení. Provádí rovněž úklid hřbitova

Novinky v ambulanci



MUDr. Ingrid
Santariusová

Vážení a milí občané Hrádku, vážení a milí pacienti, především bych chtěla vyjádřit obrovskou vděčnost a poděkování všem, kteří mi s otevřením ambulance pomohli. Děkuji tedy panu starostovi, úředníkům pojišťoven, KÚ a MZ. Děkuji své rodině za podporu. A děkuji své sestřičce Evě Ruszové a zaměstnancům obce Hrádek za pomoc s jejím rozjezdem. Ambulance praktického lékaře v Hrádku ordinuje od pondělka do čtvrtka ve stejném rozsahu jako při otevření a předpokládáme, že tyto ordinací hodiny zůstanou zachovány.

ORDINAČNÍ HODINY	
PONDĚLÍ	12.00 - 20.00
ÚTERÝ	6.00 - 12.00
STŘEDA	9.00.-17.00
ČTVRTEK	6.00 - 14.00
PÁTEK	NEORDINUJEME
Dovolená praktické ambulance v průběhu roku:	
od 1.7. do 15.7. 2018 - 14 dní	
20.8. do 31.8.2018 - 14 dní	

V pondělí ráno provádím echokardiografická vyšetření v Nemocnici Třinec, kde vyšetřuji také své pacienty z Hrádku a v pátek pracuji jako lékař Záchrané služby MSK, tak abych v rámci erudice byla pro své pacienty lékařem udržujícím se v problematice akutní medicíny, abych byla lékařem, který si udržuje odbornost a je v obraze o moderních trendech v medicíně.

Za poslední 4 měsíce jsme provedli nemalý počet vstupních prohlídek nových pacientů, kteří po registraci dostávají termín vstupní laboratoře – tedy odběru krve a vstupní prohlídky. Imobilní nebo obtížně mobilní pacienti dostávají termín vstupní prohlídky v místě bydliště. Vyjíždíme k nim jednak na pravidelné kontroly a rovněž na akutní výjezdy v případě zhoršení zdravotního stavu. V rámci návštěvní služby provádíme maximum výkonů, které jsme schopni v terénu se sestřičkou provést tak, aby pacienti nemuseli dojíždět nebo být dováženi sanitou do okolních zdravotnických zařízení – injekční léčba, cévkování močového měchýře a další. Je však vždy lepší, když pacient navštíví ambulanci, protože ne všechna vyšetření je možné provést v terénu.

NOVÉ PŘÍSTROJOVÉ VYBAVENÍ AMBULANCE

V rámci ambulance nabízíme infúzní staci-onář. Pokud to zdravotní stav pacienta vyžaduje – podáváme infuzi. Infuze však podáváme také, pokud má pacient rozpis léčby indikovaný jiným, většinou odborným lékařem. Díky dotaci z Krajského Úřadu Moravskoslezského Kraje jsme si v prosinci 2017 pořídili 5 přístrojů:

1. EKG přístroj

- od ledna již běžně našim pacientům EKG vyšetření provádíme.

2. Podoskop,

který detekuje plochonoží, jehož včasná léčba předchází obtížím s páteří a bolestem zad.

3. Multifunkční přístroj,

který je schopen zjistit, jak vysoké jsou v krvi zánětlivé parametry a zda se jedná o závažné infekční onemocnění či nikoli – takzvané CRP. Stejný přístroj nám je schopen stanovit ze stěru z krku, zda je přítomen streptokok či nikoli a poslední variantou, kterou nám přístroj nabízí, je stanovení mikro množství krve ve stolici. Což je test sloužící ke včasné detekci nádoru tlustého střeva. Test se provádí ve věku 50-55 let každoročně a od 55 let co 2 roky. Test je schopen zjistit mikro množství krve ve vzorku stolice a včas tak zachytit nádorové onemocnění ještě ve fázi, kdy je léčitelné. Navíc se jedná o moderní test, kdy není třeba držet žádnou dietu.

4. Přístroj ke stanovení INR

– srážlivosti krve u pacientů užívajících warfarin a u pacientů před invazivními výkonů, jakými je například vyšetření žaludku (gastroskopie) a střev (kolonoskopie) či v rámci předoperačních vyšetření.

5. Přístroj ke stanovení hladiny glykovaného hemoglobinu

– použitelný zejména u pacientů s cukrovkou. Umožňuje nám stanovit dlouhodobou kompenzaci cukrovky, tedy jak dobře je choroba léčena a jak pacient dodržuje dietu. U této zákeřné chronické choroby je velmi důležité udržovat dobrou kompenzaci, abychom co nejvíce oddálili pozdní následky cukrovky. Cukrovka je choroba, která nebolí, ale má pro náš organismus katastrofální následky. Pokud je tedy pod dobrou kontrolou, jsme schopni těmto následkům předjet nebo je alespoň co nejvíce oddálit.

6. Tlakový holter

– umožňuje sledovat 24hodin tlak krve a lépe tak nastavit léčbu u pacientů s vysokým tlakem a u pacientů, kde je na vysoký tlak podezření zhodnotit, zda se opravdu o tuto diagnózu jedná.

Spolupracujeme s nadací ZŮSTANEME DOMA, která školí pečovatele. To znamená rodinné příslušníky, kteří se rozhodli pečovat o osobu dlouhodobě nemocnou a imobilní v domácím prostředí. Je to tedy pomocná ruka podaná rodinám, které se o své blízké snaží co nejdéle pečovat v domácím prostředí, čímž jim zároveň vyjadřují svou nesmírnou úctu a poklonu. Ve spolupráci s touto nadací budou prováděna školení těchto pečovatelů, pokud o službu bude ze strany obyvatel obce zájem.

Závěrem bych chtěla poděkovat především Vám – mým pacientům za to, že Vám mohu pomáhat. Protože pomáhat druhým lidem je motor a živá voda je to palivo, díky kterému funguji a mnohdy, pokud se podaří pacientovi účinně pomoci a vyléčit jej, ... pak i létám.

*Mám Vás všechny moc ráda
a záleží mi na Vás..
MUDr. Ingrid Santariusová*



Chloubu Hrádku zdolala vichřice

Někdy vzpomínám na základní školu a úkol seznámit kamaráda z jiné obce s největšími pamětihodnostmi naší rodné víscky. Seznamy doporučených návštěvních míst v Obci jen u málokterého školáčka neobsahovaly návštěvu „naší lípy“.

Téměř každý nadšenec přírody, obyvatel nebo turista navštívil lípu malolistou, šestisetletou pamětnici, která byla mimo jiné při vzniku naší Obce. „Zažila“ obě války, různé režimy, vypořádala se s úderem blesku do své stromové koruny před desítkami let, byla řadu let objímána žáčky škol, kteří tento památný strom navštěvovali se

svými třídami, ve svém dutém kmeni ukrývala malý poklad geocachingu (celosvětově oblíbené hry, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skryté schránky nazývané cache, o níž jsou známy její zeměpisné souřadnice), s lehkou nadsázkou toho zažila zkrátka za 8 lidských životů.

Voňavá 22 metrů vysoká lípa byla v minulosti rodovým stromem místních statkářů. Bývala pod ní studánka, u které se lidé rádi setkávali k podvečerním debatám i svátečním veselícím. Bohužel, nic netrvá věčně a nepříznivý zub času poznamenal i

tuto urostlou rozvětvenou majestátnost s téměř sedmimetrovým obvodem kmene, rostoucí nesměle pod svahem u samého potoka. Prokazatelně nejstarší strom v regionu se v neděli 29. října následkem silného vichru vyvrátil i s kořeny.

Dle pracovníka z odboru životního prostředí musí být lípa nechána ladem do jara letošního roku. Vedení Obce zvažuje, že po této lhůtě nechá vyrobit z části památného stromu drobné suvenýry, které budou milou vzpomínkou na tuto jedinečnou a dlouholetou hrádeckou dominantu.

MaŠ



*Lípa focena na třiokrát
ještě ve své plné kráse
foto | Karel Widenka*



foto | Robert Borski



*Porovnání velikosti kmene a kořene stromu s dospělým člověkem
foto | Karel Widenka*

Ceny potravin a jejich vývoj

Je celkem zajímavé sledovat, jak se vyvíjely ceny potravin v Hrádku v průběhu let. Na začátku roku byly v předvánočním období srovnány všechny obchody, které nabízely potraviny. Byly to Kszept Zoška, Koruna, Harcowianka, Mima a obchod na Pile. Tak to pokračovalo několik let. Později

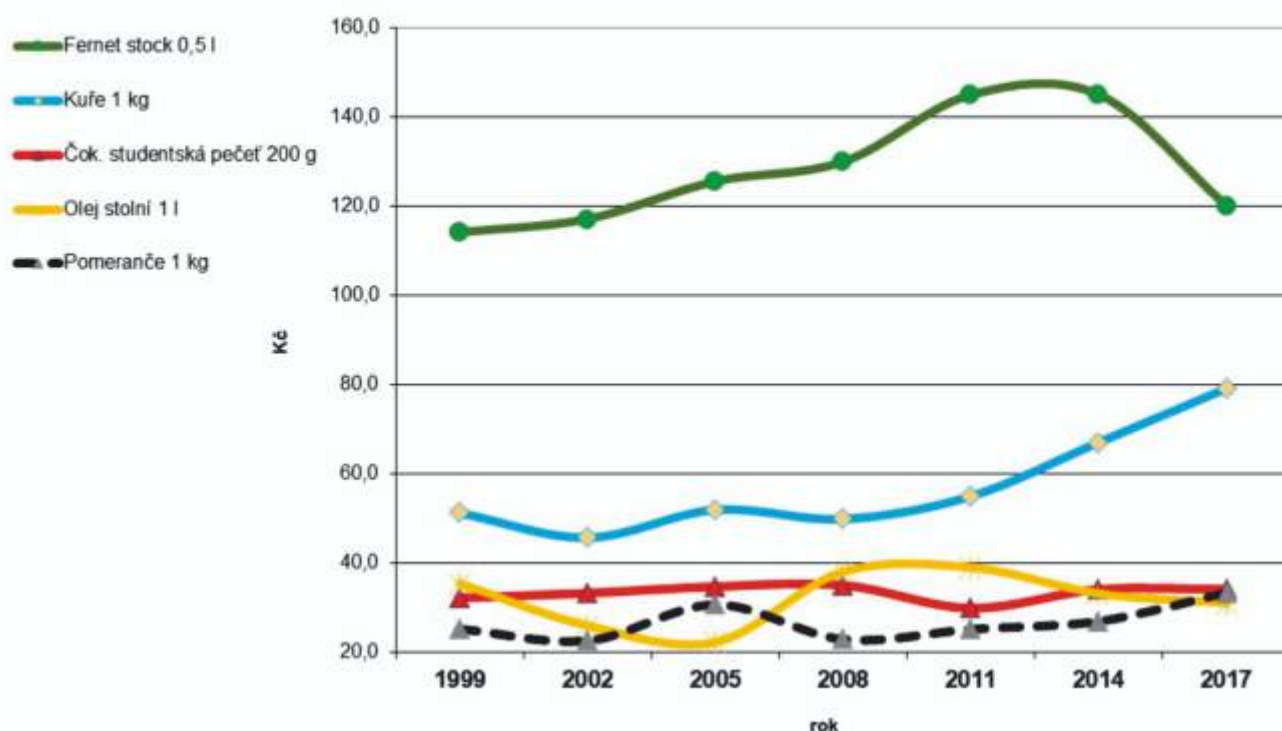
jsem se začal věnovat pouze Hrušce a srovnával ceny meziročně. Pozapomněl jsem na roky 2015 a 2016. Když jsem do tabulek doplnil rok 2017, přišlo mi na mysl, že by to mohlo být poutavé i pro čtenáře Hrádeckých novin. V grafech jsem zahrnul vždy tříroční odstupy. Co z obrázků vyplývá?

Nejvíce se zvedla cena chleba. Zatímco v roce 1999 jsme si ho mohli koupit za 15,70, loni to bylo až za 31,30. Také cena mléka a kuřat je už delší dobu na vzestupu.

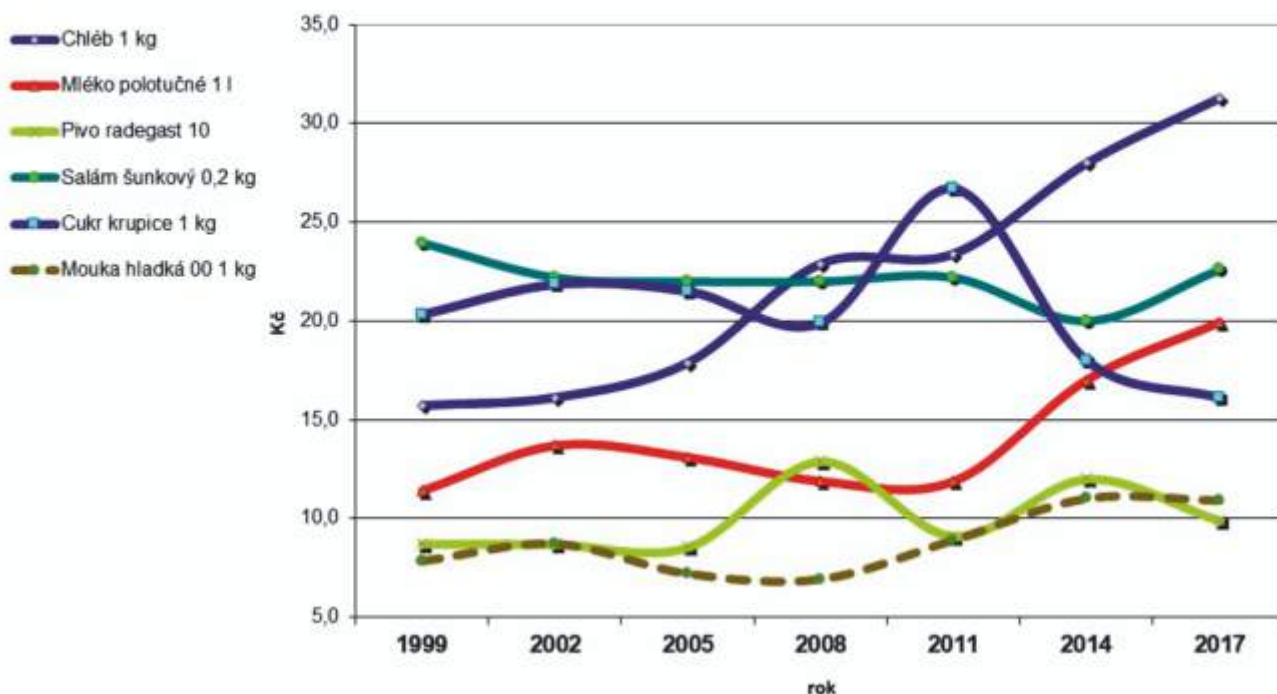
Ostatní sledované potraviny se drží na víceméně stejné úrovni. Zlevnil naopak cukr krupice. Co z uvedeného přehledu vyplývá? Zjednodušeně řečeno, vzhledem k průměrným mzdám nejsou potraviny pro nás takovým drtičem peněženek jako v minulosti. Samozřejmě, jednotlivé položky mohou sezónně kolísat, někdy až nebezpečně (např. máslo). Diskutabilní je i kvalita potravin i ceny dalších nákladů domácností, jako např. voda. Ale to je již jiný příběh.

RB

Vývoj cen vybraných druhů potravin v Hrušce (Koruně) v letech 1998 - 2017



Vývoj cen vybraných druhů potravin v Hrušce (Koruně) v letech 1998 - 2017



Alej dobra je bohatší o další 3 jabloně

Ušlechtilá tradice symbolického oceňování výjimečných osobností Jablunkovska, která se v roce 2014 zrodila v hlavách manželů Rychtářkových, se v pátek 17. listopadu těšila svému 4. opakování. Alej ovocných stromů poblíž zvoničky sv. Izidora pod vrcholem Filipky se díky dalším třem oceněným rozrostla o svou pětadvacátou jablečnou dřevinu.

Mezi oceněnými byl profesor Karol Daniel Kadlubiec, významný jazykovědec, antropolog, učitel, milovník a znalec místního folkloru a nářečí, zdatný organizátor kulturních a společenských akcí, kterého k ocenění nominoval bystrý starosta Roman

Wróbel.

O rozrůstání aleje se postaral i starosta Hrčavy Petr Staňo, který ocenění předal Karlu Karpeckému, letitému znalci hrčavské historie i současnosti, tvůrci zajímavých webových stránek o této obci (<http://mujweb.cz/obec.hr-cava/>), ve které se sbíhají hranice tří států – Česka, Polska a Slovenska.

Třetí oceněnou osobností se stala bývalá ředitelka jablunkovského Domu dětí a mládeže Libuše Mitrychová, navržená starostou Jablunkova Jiřím Hamrozi. Libuše Mitrychová byla neuvěřitelných 40 let „duší“ Domu dětí a mimo organizování aktivit pro děti a mládež v rámci běžného chodu DDM se mimo jiné zasloužila také o založení dnes již tradičního Mezinárodního folklorního festivalu Jackové dětem.

MaŠ



zleva: Karol Daniel Kadlubiec, Libuše Mitrychová a Karel Karpecký

Obec má nové auto

Nový automobil značky Dacia Duster s pohonem na 4 kola obec zakoupila pro potřeby technického úseku. Auto bude sloužit prioritně k rozvážce obědů pro důchodce. Starý automobil Lada Niva dle dosavadních zkušeností se ukázal jako nepříliš vhodný pro výše zmiňované účely, proto se vedení obce rozhodlo vozový park obměnit. Lada Niva bude připravena k prodeji.

RB



Turnaj znovu ovládl Krzysztof Martynek

Stolní tenisté se tradičně utkali v prvním víkendu nového roku na turnaji, který již víc jak dvě desítky let organizuje místní skupina PZKO ve spolupráci s obcí Hrádek. Turnaj se konal ve dnech 6. a 7. ledna v restauraci U Bureho.

První den proběhly kategorie dětí a mládeže a na druhý den se utkali muži a senioři. Zatímco mládežníků si přišlo zasoutěžit pouze osm, dospělé kategorie byly obsazeny velmi slušně. Jakmile se na turnaji objevil Krzysztof Martynek, diváci tak nějak správně vytušili, že i letos nebude mít přemožitele. A nemýlili se. Krzysztof svedl urputnou, pětisetovou finálovou bitvu s Radimem Urbanem a zaslouženě vyhrál. Zasloužení diváci komentovali, že tento zápas vstoupí do historie tohoto sportovního turnaje. Bylo se na co dívat.

RB



Nejúspěšnější stolní tenista v historii turnaje Krzysztof Martynek



VÝSLEDKY:

Kategorie Mládež:	
1.	Adrian Walek
2.	Jakub Chylek
3.	Andrzej Chylek

Kategorie Senioři:	
1.	Petr Jurga
2.	Josef Kantor
3.	Jan Chrapek

Kategorie Mládež:	
1.	Krzysztof Martynek
2.	Radim Urbaniec
3.	Jan Zvrtek

Mikuláš 2018

Léta páně 2017 roku přijel s nadílkou nový Mikuláš. Ten starý dosloužil. Ani nového nestačil zaučit.



autor | Bogdan Kaleta

Co se dětem líbí a nelíbí na Vánocích

Touto malou anketou jsme zjistili, že děti mají radost z toho, že je celá rodina společně, užijí si cukroví, dárky, společnou večeři. Někteří i to, že zabíjejí kapra. A jsou dlouho vzhůru.

Ale také, že je to doba, ve které bychom si měli pomáhat, doba klidu a míru, jsme spolu a jsme zdraví, zasmějeme se spolu.

A naopak? Přesná citace odpovědí:

Nelíbí se mi:

- že dodržujeme málo vánočních zvyků
- zabít kapr na talíři, i když je tak dobrý
- že taťka kouká na televizi
- že rodiče celkem dost pomalu jí (schválně!), zdržují
- že jsou Vánoce až v prosinci
- že dlouho nebyl na Vánoce snít
- že se musí zabít kapr, to je škoda
- že je u nás takový zmatek a všechno rychle, rychle!
- že musím jíst zeleninu
- že jsem nikdy neviděla zlaté prasátko
- že nemůžu dostat koně
- že nemůžu vstávat od stolu
- když děda dává hvězdu, protože mám strach, že spadne (děda nebo hvězda?)

*Pohodový nový rok plný úsměvů
vám přeji děti, žáci a zaměstnanci
ZŠ a MŠ Hrádek 144*

Adventní zpívání a tvoření

Začátek adventu jsme tradičně oslavili zpěvem a prací - děti si společně se svými rodiči vyrobili malý dárek.

Kuchyňskou chňapku, vánoční ozdoby, sněžitko nebo „podkafíčko“ se všem povedlo úspěšně vyrobit, stačilo jen zabalit a darovat někomu blízkému.

Šárka Honusová

Čtenář měsíce

Zmé zkušenosti je čtení ta nedůležitější dovednost, kterou si ze školy odnášíme. A jako každá dovednost v lidském životě, i tato se musí trénovat. A není to jednoduché. Představte si ty hračky, ty hry na po-

Aby neměla zvířátka v zimě hlad!

Celý měsíc říjen jsme s prvňáčky sbírali kaštanů. Zpočátku děti donesly pár kaštanů a měli jsme sotva naplněnou jednu malou krabičku. Zhruba v polovině měsíce se však sběr rozjel na plné obrátky a začala se plnit jedna krabice za druhou.

Naplnili jsme tři přepravky a poslední říjnový den proběhlo vyhodnocení. Celková váha se zastavila na 72 kilogramech. To bude mezi zvířátky celou zimu radosti!

Nejlepší sběrači byli po právu odměněni diplomem a drobným pamlskem – čokoládovými kaštanů a bonbónky.

Mgr. Anna Michalská

A batikujeme... a batikujeme... a batikujeme

Jsme pátáci, rádi máme legraci a umíme vzít za práci. Rozhodli jsme se, že si uděláme svá originální batikovaná trička. Rozhodnutí padlo už ve čtvrté třídě a někteří z nás už z donesených triček poněkud vyrostli. Museli si proto přinést triko nové. A mohlo se začít. Motalo se, motalo, za pro-

vázky tahalo. Někteří se tak zamotali, že už ani své tričko nepoznali. Do hrnců jsme dali vodu s barvou a vše dali vařit. Děkujeme našim paním kuchařkám, že nám na trička dávaly pozor a statečně je míchaly. Také nám obětovaly pár vařeček. Nakonec jsme trička vymáčkali, usušili, trošku bince paním uklízečkám nadělali. Naštěstí máme móóóccc hodné paní uklízečky a móóóccc jim děkujeme za trpělivost a trička jsou na světě. Můžete sami posoudit, jak nám sluší...nám se móóóccc líbí...

Vaši pátáci



Výsledky soutěže za měsíc říjen



Výsledky soutěže za měsíc listopad

Předvánoční pohoda v mateřské škole



...začala zpíváním u vánočního stroměčku...



...pokračovala adventním tvořením...



...tvořením v DDM Bystřice...



...každodenním plněním úkolů z adventního kalendáře...



...proměnou dětí v čertíky a naši školky v čertí školku...



...výrobou vánočního punče...mňam, dětem chutnalo...



...pečením cukroví...



...společným dopisem pro Ježíška...



...Štědrým dnem a návštěvou Ježíška...



...seznámením se s tradicemi a vánočními zvyky...



...ale také oslavou narozenin...



...a dováděním na sněhu...

Spokojené, láskou a porozuměním naplněné dny nového roku, hodně zdraví, štěstí a úspěchů přeje kolektiv dětí a pedagogů MŠ.

Julie Mitrengová

Aktivity družiny

Návštěva v Těšínském divadle

Scéna Bajka Těšínského divadla si pro nás připravila zimní příběh Sněhová královna. Během příběhu se děti seznámily s hlavními hrdiny Gerdou a Kájem. Putovaly s nimi mezi piráty, za čarodějnicí a princeznou s princem. Zimní příběh díky vítězství přátelství nad zlem dopadl dobře.

Kateřina Turková, Michaela Szczuková



Puzzliáda

Jedno páteční prosincové odpoledne se v Centru volného času konala každoroční soutěž školní družiny - Puzzliáda.

A jak tato soutěž dopadla?

Z 1. ročníku se na 1. místě umístila NATÁLKA SMOLKOVÁ.

Umístění starších:

1. místo VÍTĚZSLAV WRÓBEL,
2. místo ELIŠKA DACHOVÁ,
3. místo ALEX TEPLANSKÝ



Beseda s myslivci

Školní družinu navštívili dva páni myslivci, kteří nám přišli vyprávět o životě zvířat v lese. Pak dostaly prostor i děti, aby vyprávěly své zajímavosti z lesa. Mohly si také prohlédnout a osahat lovecké trofeje.

Kateřina Turková,
Michaela Szczuková



KALENDÁŘ AKCÍ ZŠ A MŠ HRÁDEK 144

10.1. – 21.3.
Plavecký výcvik

26.2. – 2.3.
Lyžařský kurz

31.1.
Recitační soutěž,
pololetní vysvědčení

23.3.
Noc s Andersenem

2.2.
Pololetní prázdniny,
uzavřena MŠ, ZŠ, ŠD

18.4.
Zápis dětí do 1. ročníku ZŠ

9.2.
Karneval MŠ

20.4.
Den Země

12. – 16.2.
Jarní prázdniny

15.5.
Zápis dětí do MŠ

Jarmark Božonarodzeniowy

W dniu 1 grudnia 2017 w domu PZKO w Gródku można było poczuć wyjątkową atmosferę zbliżających się świąt. Otóż tego dnia w godzinach popołudniowych odbył się Jarmark Božonarodzeniowy połączony z programem.

W uroczysty nastrój wprowadziły nas dzieci szkolne, które wraz z paniami nauczycielkami przygotowały świąteczne przedstawienie. Było kolędowanie, przypomnienie zwyczajów i obrzędów wigilijnych oraz chwile refleksji nad cudem Narodzenia

Pana. Na zakończenie uczniowie złożyli całej widowni życzenia i podziękowali za opłatki.

Miłym zaskoczeniem dla wszystkich obecnych było wykonanie przez uczniów kolędy Cicha Noc w języku migowym pod batutą pani Sandry Kozak. Po tym występie niejednej osobie zakręciła się łezka w oku.

Tradycje Božonarodzeniowe były inspiracją do zaproszenia rodziców, dziadków i sympatyków szkoły na Jarmark rzeczy wykonanych przez uczniów. Cały dochód ze sprzedaży zostanie przeznaczony na zajęcia z dziećmi.

Katarzyna Şafak



Mikołaj w przedszkolu

Gródzkie przedszkolaki starannie przygotowały się na przyjście Mikołaja. Z ogromną przyjemnością rysowały na dużych arkuszach najszybsze marzenia,

uczyły się tematycznych wierszy, tańców i piosenek. W dniu 6.12.2017 w sali zabaw zapanował prawdziwy świąteczny nastrój, kiedy zabłysnęły lampki na choince. Dzieci odświętnie ubrane w czerwone czapki i poroża reniferów wykonały dla Mikołaja oraz gości wiązanek wierszy i zabaw muzycznych. W piosence „Spojrzały Aniołki” bawiły się ciekawymi rekwizytami, zaś melodią „Mikołaju, powiedz nam” dzięki wale za prezenty.

Barbara Krzemiń



Spotkanie przy choince

Dzieci przedszkola w przedświąteczne popołudnie zaprosiły rodziców, rodzeństwo, babcie oraz dziadków do

Centrum Czasu Wolnego, by dedykować im w prezencie program z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Ubrani w futra, białe stroje z błyszczącymi dekoracjami, w poroża reniferów, zieloną sukienkę wcieliły się w Królową Śniegu, śnieżki, pastuszków, zwierzęta oraz choinkę.

Dzieciaki prezentując, wiersze i piosenki, dały z siebie wszystko. Lekki zwiewny taniec śnieżek z białymi chustami napoił widownię przedświąteczną atmosferą. Po programie wszyscy zebrani przy wspólnym poczęstunku przekazywali sobie życzenia.

Barbara Krzemiń

Nocowanie w Centrum Wolnego Czasu

Wnocy z czwartku (21.12.) na piątek (22.12) odbyło się nocowanie dzieci szkolnych w Centrum Wolnego Czasu w Gródku. Wszystko zaczęło się od zagospodarowania przestrzeni do zabawy i Wigilijki. Dzieci rozłożyły na stołach z domu przyniesione ciasteczka i zrobiły sobie korki. Odbyła się wieczerza wigilijna z dzieleniem się opłatkiem oraz kolędowaniem. Zamiast zupy i karpia była pizza oraz drink przygotowany przez profesjonalnego barmana pana Milana Tomiczka. Podczas jego pokazu dzieci bawiły się wyśmienicie, biły brawa a dziewczyny piszczały z zachwytem.

Następnym punktem programu były tańce w piżamach a na zakończenie wspólne oglądanie filmu. Cała impreza została wsparta finansowo ze zarobionych pieniędzy podczas Jarmarku.

Katarzyna Śafak



Dotazník

Vaše zpětná vazba

(část první)

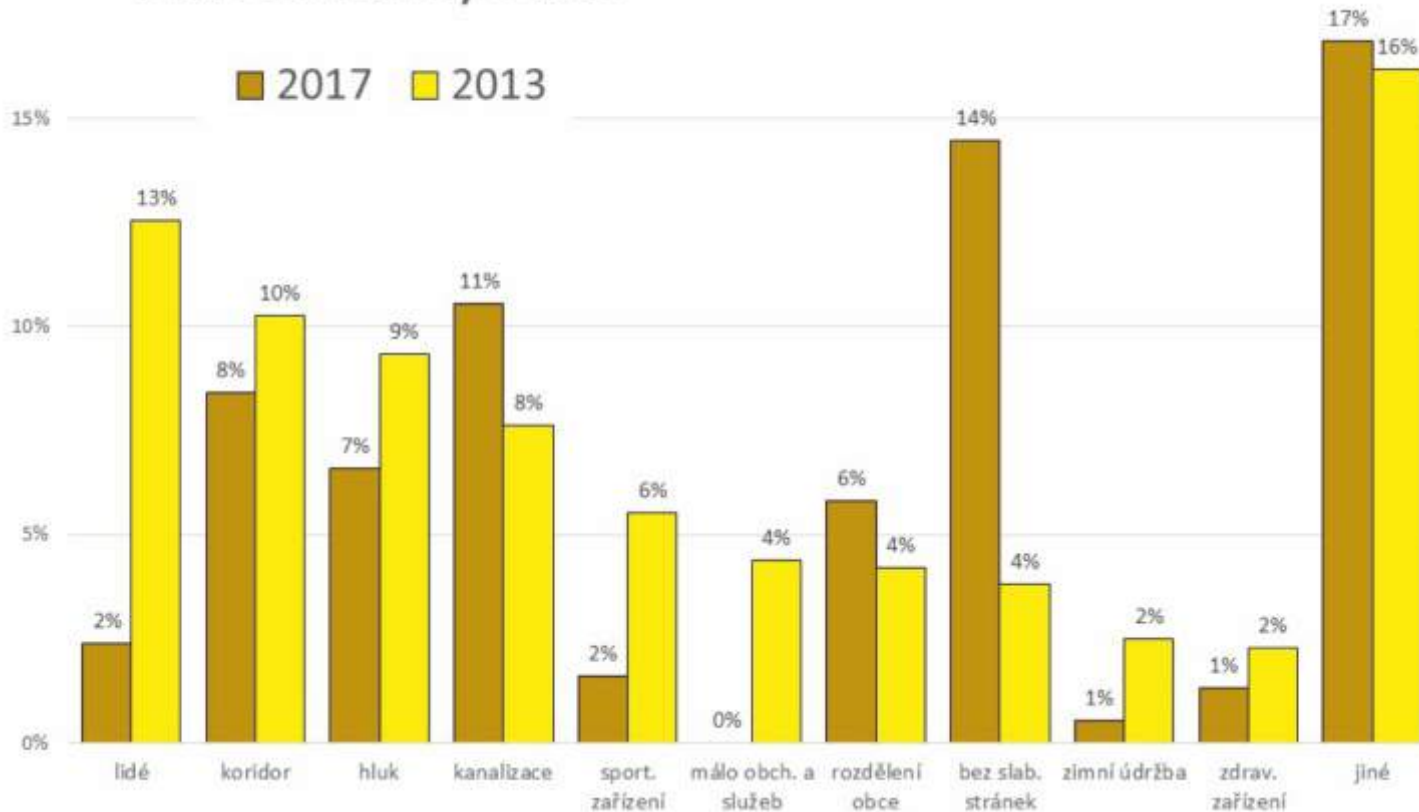
Koncem října bylo ukončeno dotazníkové šetření, jehož výsledky jsou pro naši samosprávu velmi důležitým a směrodatným dokumentem. Dotazník odevzdalo celkem 380 občanů (tj. 25,6 % dospělých obyvatel), přičemž pro srovnání v roce 2013 to bylo 526 obyvatel (35,5

%). Slíbili jsme, že výsledky dotazníku zveřejníme. Protože výsledných informací je obrovské množství, budeme je zveřejňovat po etapách. A pokud možno přehledně.

Velmi dobrým srovnáním je pro nás také

dotazník z roku 2013. Otázky byly v obou dokumentech totožné. V každém čísle Hrádeckých novin budeme výsledkům dotazníku věnovat dvě strany. Na první okomentujeme základní srovnávací grafy a v druhé, tabulkové části se budeme věnovat vždy několika konkrétním podnětům.

Slabé stránky obce



Začneme slabými stránkami obce. Odpovědi byly velmi pestré, proto stejně jako v dotazníku 2013 je nejvyšší položka „jiné“. Na první pohled velká změna je, že kolonku bez slabých stránek vyplnilo o deset procent více respondentů. Také je vidět, oproti roku 2013, že mnohem více lidí si

uvědomuje potřebnost kanalizace. Že je v Hrádku málo obchodů a služeb tentokrát neuvedl nikdo. Méně lidem vadí chybějící sportovní zařízení. Z grafu také vyplývá, že si pomalu zvykáme na koridor, na druhé straně o trochu negativněji hodnotíme fakt, že jsme rozdělená obec. Vů-

bec největší změny dosáhla kolonka lidé. Zatímco v roce 2013 jste uváděli jako nejslabší stránku obce lidi, v loňském roce to byly jenom 2 % odpovědí. Je to velmi zajímavý trend, vyjadřující určitý, řekněme pozitivní posun v soudržnosti naší obecní komunity.

Nyní se budeme věnovat konkrétním podnětům:

podnět		řešení
1.	Zlepšit okolí wiaty, zeleň, dlažba, severní stěna TJ	Co se týče přístřešku (wiaty), připravujeme projekt z dotačních prostředků. Přístřešek bude doplněn o zámkovou dlažbu, odvodnění, pevný gril, osvětlení, masivní lavičky a stoly a dřevěný prodejní stánek. Zeleň prozatím neplánujeme. Co se týče severní stěny TJ: budova není v majetku obce, proto neumíme vyřešit. Kdyby byla, byla již předloni by zateplena.

2.	Špatné napojení na průtah směr Třinec	Dle našich informací je sjezd v Bystřici dokončen. Po kolaudaci bude zprovozněn. Počítáme, že se tak stane do konce ledna. Intenzita dopravy po obslužné komunikaci přes Hrádek by měla tímto výrazně klesnout. Uvidíme.
3.	Tříděné koše na odpad místo stávajících	Zatím neuvažujeme. Do budoucna není vyloučeno. Nemáme přehled zda, jak a kde takové koše jako komunální mobiliář účelně a efektivně fungují. Necháme se inspirovat.
4.	Nevyhovující stav cesty v osadě Martynky	Počítáme s novým kobercem, pokud nám občané pozemky pod příslušnou cestou darují. V této věci již bylo iniciováno jednání. Pokud vše dobře dopadne, nový povrch cesty do Niščora by mohl být položen v létě 2019.
5.	Občané se psy bez vodítek	Povinnost vzhledem k neexistující obecní vyhlášce není. Dle zákona musí mít majitel psa pod kontrolou. Uvažujeme řešit v budoucnu problematiku psů vyhláškou, s tím, že v tomto případě musíme vyčlenit plochy, na kterých psi mohou pobíhat bez vodítka, samozřejmě pod kontrolou majitele.
6.	Nevyhovující pracovní doba pošty.	Pošta byla od 1.10.2017 převedena do režimu Pošta partner. Pracovnice pošty je nyní zaměstnankyní obce. Pracovní doba byla výrazně prodloužena a sjednocena tak, aby byla lehce zapamatovatelná. Považujeme tento podnět z hlediska obce za vyřešený.
7.	Zbytečné retardéry <i>Dětem se představení moc líbilo</i>	Někdo píše, že mu retardéry v obci chybí, někdo je zase vůbec nechce. V tom asi nikdy nebude jednotný názor. Obecně obec neplánuje rozšiřování počtu retardérů. Jediná lokalita, o které uvažujeme, je východ z podchodu u Květinke na východní straně. V celé obci je povolena pouze 30 km rychlost. Ten, kdo tuto rychlost evidentně markantně překračuje, bývá nejčastěji občan Hrádku. Pokud jsem na někoho takového narazil (případů bylo několik), zdvořile, ale odhodlaně jsem si s ním promluvil a zabralo to. Předpokládám, že nikdo z místních nemá zájem, aby ho sousedé vnímali jako bezohledného piráta silnic. Problém zůstává s neznámými řidiči.
8.	Málo stínů při běhání, potřeba alejí	Tento požadavek je velmi těžce realizovatelný, vzhledem k pomalému růstu stromů a soukromému vlastnictví pozemků v okolí místních komunikací. Z dlouhodobého hlediska obec každoročně vytváří tzv. Aleje života, a to v množství podle nově narozených občánků, ale nelze odvodit, zda vám tato aktivita pomůže vyřešit problém. Doporučujeme zvolit k běhání zastíněné trasy. I v Hrádku takové jsou.

Nové sloučené jízdní řády vlaků a autobusů

platnost od 10. 12. 2017 do 8. 12. 2018

Směr Třinec

Hodina	Spoj	Odjezd		Cílová stanice	Poznámky
		Harcov	Hrádek		
4:00 - 5:00	vlak		4:15	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	4:26	4:28	Nošovice - Hyun. br.	jede v pracovní dny, nejede od 23.12.-1.1.2018, 31.3.,7.7.,29.9.
	bus	4:49	4:51	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	4:53	4:55	Třinec- Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	4:54	4:56	Třinec- Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	4:54	4:57	Český Těšín, aut. St.	jede v pracovních dnech, nejede od 23.12.-2.1.1.7.-31.8.
	vlak		4:56	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
5:00 - 6:00	bus	5:02	5:04	Třinec Kanská, kon.	jede v pracovních dnech
	bus	5:03	5:05	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	5:04	5:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		5:16	Bohumín	nejede 2.7.-31.8., zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	5:16	5:18	Nošovice - Hyun. br.	jede v sobotu, nejede od 23.12.-1.1.2018, 31.3.,7.7.,29.9.
	bus	5:32	5:34	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	5:58	6:00	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
6:00 - 7:00	bus	6:04	6:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		6:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	6:26	6:27	Havířov,Město, žel. st.	jede v pracovních dnech
	bus	6:32	6:34	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede 23.12. - 2.1., 1.7. - 31.8.
	bus	6:39	6:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
7:00 - 8:00	bus	7:06	7:08	Frýdek - Místek, aut.nád.	jede v prac. dnech, jede 23. 12. - 2. 1., 1. 7. - 31.8.
	vlak		7:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	7:22	7:24	Třinec - aut. st.	jede v prac. dnech, nejede 23.12. - 2.1., 1.7. - 31.8..
	bus	7:26	7:27	Havířov,Město,žel.st.	jede v pracovních dnech
	bus	7:39	7:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
8:00 - 9:00	vlak		8:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	8:19	8:21	Třinec - aut. st.	jede v prac. dnech, nejede od 23.12.-2.1., a od 1.7.-31.8.
	bus	8:39	8:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
9:00 - 10:00	vlak		9:12	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	9:39	9:41	Třinec - aut. st.	jede v prac. dny
10:00 - 11:00	vlak		10:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	10:39	10:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
11:00 - 12:00	vlak		11:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	11:39	11:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	11:50	11:52	Havířov, Město, žel.st.	jede v pracovních dnech
12:00 - 13:00	vlak		12:17	Ostrava Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	12:26	12:28	Nošovice, Hyun. br.	jede v pracovní dny, nejede od 23.12.-1.1.2018, 31.3.,7.7.,29.9.
	bus	12:28	12:30	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 31.8.
	bus	12:39	12:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
	bus	12:56	12:58	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	12:58	13:00	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	12:59	13:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
13:00 - 14:00	bus	13:02	13:04	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	13:04	13:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	vlak		13:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	13:08	13:10	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
	bus	13:34	13:36	Třinec - aut. st.	jede v prac. dnech, nejede 23.12. - 2.1., 1.7. - 31.8..
14:00 - 15:00	bus	13:59	14:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	14:02	14:04	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	vlak		14:17	Ostrava - Hl. nádraží	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	14:44	14:46	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
15:00 - 16:00	vlak		14:53	Chotěbuz	jede v pracovních dnech
	vlak		15:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	15:39	15:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
16:00 - 17:00	vlak		16:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	16:26	16:28	Havířov,Město,žel.st.	jede v pracovních dnech
	bus	16:39	16:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
17:00 - 18:00	vlak		17:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	17:39	17:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
18:00 - 19:00	vlak		18:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	18:39	18:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
19:00 - 20:00	vlak		19:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	19:26	19:27	Havířov,Podlesí,Těšínská	jede v pracovních dnech
	bus	19:39	19:41	Třinec - aut. st.	jede v pracovních dnech
20:00 - 21:00	vlak		20:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
	bus	20:26	20:28	Nošovice - Hyun. br.	jede v prac. dny a sobotu, nejede 31.3.,7.7.,29.9.
	bus	20:59	21:01	Třinec - Pod Kanadou	jede v so, ne a st. svátky
21:00 - 22:00	bus	21:04	21:06	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech
	bus	21:08	21:10	Třinec - Pod Kanadou	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátek
	vlak		21:17	Ostrava - Svinov	zastávkou Karviná Darkov projíždí
22:00-23:00	vlak		22:17	Bohumín	zast. Karviná Darkov projíždí

platnost od 10. 12. 2017 do 8. 12. 2018

Směr Jablunkov

Hodina	Spoj	Odjezd		Cílová stanice	Poznámky
		Hrádek	Harcov		
5:00 - 6:00	bus	5:37	5:39	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	5:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	5:49	5:51	Horní Lomná - H. Přelač	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 31.8.
	bus	5:52	5:54	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 31.8.
	bus	5:59	6:01	Bukovec - Kempalandská	jede v pracovních dnech
6:00 - 7:00	bus	5:59	6:00	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	vlak	6:33		Návsí	jede v pracovních dnech, nejede 23. - 30. 12., 3. 7. - 1.9.
	bus	6:36	6:38	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	6:47		Mosty u Jablunkova	
	bus	6:47	6:49	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech
	bus	6:47	6:49	Hrčava - konečná	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	6:49	6:51	Bukovec - škola	jede v prac.dnech, sobotu, neděli a st.sv.,nejede 1.7.-31.8.
	bus	6:49	6:51	Horní Lomná - H. Přelač	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátcích
7:00 - 8:00	bus	6:54	6:56	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech, jede od 23.12.-2.1., od 1.7.-31.8.
	bus	6:55	6:56	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	7:18	7:20	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
8:00 - 9:00	bus	7:22	7:24	Jablunkov - aut. st.	jede v prac.dny, sobotu, neděli, st. svátcích, 30.3., 1.5., 8.5., 5.7., 28.9. 17.11., nejede 31.3., 7.7., 29.9.
	vlak	7:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	8:19	8:21	Jablunkov - točna	jede v sobotu, neděli a svátcích
9:00 - 10:00	bus	8:19	8:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	8:40		Mosty u Jablunkova	
	bus	9:19	9:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
10:00 - 11:00	vlak	9:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	10:19	10:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	10:19	10:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	10:43		Mosty u Jablunkova	
11:00 - 12:00	bus	10:50	10:52	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	11:19	11:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	11:43		Mosty u Jablunkova	
12:00 - 13:00	bus	11:51	11:52	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	12:19	12:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích
	bus	12:19	12:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	12:43		Mosty u Jablunkova	
13:00 - 14:00	bus	12:49	12:51	Horní Lomná - koupal.	jede v pracovních dnech, nejede od 23.12.-2.1. a 1.7.-31.8.
	bus	13:07	13:09	Hrčava - konečná	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 31.8.
	bus	13:18	13:20	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	bus	13:19	13:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a o svátcích
	vlak	13:43		Mosty u Jablunkova	
14:00 - 15:00	bus	13:47	13:49	Horní Lomná - Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	13:49	13:51	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	14:33		Návsí	
	bus	14:37	14:39	Mosty u Jabl. - konečná	jede v pracovních dnech
	bus	14:37	14:39	Bukovec - Kempalandská	jede v pracovních dnech, nejede 23. 12. - 2. 1. a 1. 7. - 31.8.
	vlak	14:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	14:44	14:46	Bukovec - škola	jede v sobotu, neděli a svátcích
15:00 - 16:00	bus	14:47	14:49	Jablunkov - točna	jede v pracovních dnech
	bus	14:47	14:49	Hrčava - konečná	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	14:49	14:51	Horní Lomná - Přelač	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	14:52	14:54	Horní Lomná - Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	14:52	14:54	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	15:17		Návsí	jede v pracovních dnech, nejede 2. 7. - 31.8.
	bus	15:27	15:29	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovní dny, nejede od 23.12.-1.1.2018., 31.3., 7.7., 29.9.
16:00 - 17:00	bus	15:29	15:31	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovní dny
	bus	15:37	15:39	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	vlak	15:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	16:19	16:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a st. svátcích
17:00 - 18:00	bus	16:19	16:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech
	bus	16:31	16:33	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech, nejede od 23.12. - 2.1., 1. 7. - 31.8.
	vlak	16:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	17:19	17:21	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátcích
18:00 - 19:00	vlak	17:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	17:55	17:56	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
	bus	18:19	18:21	Jablunkov - točna	jede v pracovních dnech
19:00 - 20:00	bus	18:19	18:21	Jablunkov - aut. st.	jede v sobotu, neděli a svátcích
	vlak	18:44		Mosty u Jablunkova	
	bus	19:19	19:21	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovních dnech
20:00 - 21:00	vlak	19:43		Mosty u Jablunkova	
	bus	20:20	20:21	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátcích
	vlak	20:43		Mosty u Jablunkova	
21:00 - 22:00	vlak	21:43		Návsí	
	vlak	22:43		Mosty u Jabl. zastávka	
	bus	22:45	22:47	Bukovec - škola	jede v pracovních dnech, sobotu, neděli a st. svátcích
22:00 - 23:00	bus	22:47	22:49	Hrčava - konečná	jede v pracovní dny, sobotu, neděli a st. svátcích
	bus	22:49	22:51	Horní Lomná - H. Přelač	jede v pracovních dnech
	bus	23:17	23:17	Jablunkov - aut. st.	jede v pracovní dny, nejede od 23.12.-1.1.2018., 31.3., 7.7., 29.9.
23:00 - 24:00	vlak	23:57		Návsí	

Upozornění: vydáno pro potřebu občanů Hrádku. Není určeno k dalšímu šíření.

Vzpomínka na Varhanní koncert

Kdo jste nepřišli, tak můžete litovat. Proč? Přišli jste o nádherný a povedený koncert vážné hudby, který se uskutečnil dne 1. 10. 2017 v odpoledních hodinách v místním kostele. Program byl bohatý a každý si přišel na své. Hlavním hostem byla varhanistka a také pedagožka Marta Wierzgoń, která koncertuje v mnoha zemích Evropy. Specializuje se v oboru klavír a varhany a svými bohatými zkušenostmi nám předvedla opravdové umění. Představila se nádhernými skladbami od J. S. Bacha či F. M. Bartholdyho.

Dalším z účinkujících byli čtyři mladí muzikanti z nedalekých Oldřichovic. Dohromady tvoří dechový kvartet, který má za sebou rovněž letité zkušenosti. Jejich repertoár je různorodý, od klasické hudby přes americké spirituály, křesťanské písně, chorály, dixielandové melodie až po současnou hudbu. Na koncertě jsme však poslouchali krásy klasických skladeb J. S. Bacha.

Moc nás těšilo, že mezi účinkujícími hosty byl i náš místní varhaník Tomáš Turoň. Svůj talent prokázal na krásných skladbách od J. S. Bacha, B. M. Černohorského nebo Marca-Antoina Charpentiera. Koncert měl velký úspěch a ohlas, proto máme naději, že příští rok, dá-li Bůh, se opět v našem kostele uskuteční další skvělý koncert.

Basia Fronková



Marta Wierzgoń a Tomáš Turoň

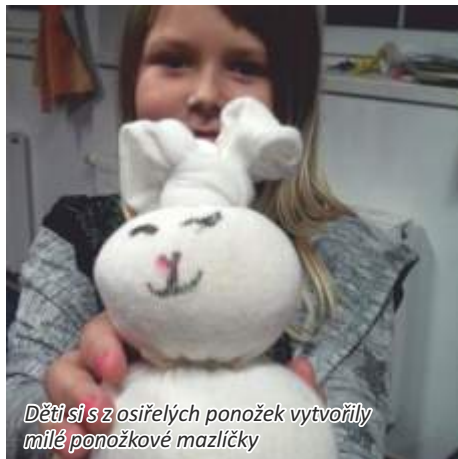


Kvartet z Oldřichovic v doprovodu Marty Wierzgoń

Noc na faře - ponožková párty

Začátkem listopadu se otevřela fara pro děti, které chtěly prožít noc trochu jinak, než je zvykem. Vstupenkou byly ponožky, které jsou pro vlastníka nějakým způsobem NEJ...

Brzký večer jsme zahájili několika hrami na faře a pak stezkou za indiciemi ukrytými na různých místech Hrádku. Všichni došli do cíle, kde čekala malá odměna, a pak jsme se promrzlí těšili na teplý čaj a svačinky.



Děti si z osiřelých ponožek vytvořily milé ponožkové mazlíčky

ku. Že patří ponožky jen na nohy? Kdepak, z těch lichých, které nějak osiřely se dá vyrobit i něco pěkného – třeba zajíček plněný rýží. Byla to zábava a dětem se ušáci moc povedli.

Večer při hrách plynul rychle a po dobré toustové večeři jsme rozestali své pelíšky, navlékli své NEJ ponožky a rozdali misky s popcornem, který nesměl chybět u následného filmu Lichožrouti. Lichožrouti jsou ti, kteří mají na svědomí stále chybějící ponožky do páru. Určitě bydlí i s vámi doma, jen jsou pro lidi neviditelní. :-)

Aby se lépe usínalo i těm, kteří se roz-

hodli nespát, četli jsme ještě příběhy kouzelné baterky, ale nebylo jich třeba mnoho, protože ponožky tak krásně hrály...

...chrrrrrrrr...

Nedělní ráno je ránem svátečním a někteří vědí, že se v Hrádeckém kostelíku pravidelně setkáváme střídavě na půl devátou a nebo na půl jedenáctou. Děti tak mohly po sladké snídani okusit atmosféru bohoslužby a také si poslechnout zvuk nových varhan. Pak na ně čekal ještě malý program, a tak skončila NOC NA FAŘE.

Zdeňka Adamková



Nedělní snídane na faře před bohoslužbami

PROGRAM BOHOSLUŽEB



PORZĄDEK NABOŻEŃSTW

Farní sbor Slezské církve
evang. a. v. v Hrádku

Obdarění vírou -
- povolání ke službě

Rok mládeže 2018

Parafia Śląskiego Kościoła
Ewang. A. W. w Gródku

Obdarowani wiarą -
- powołani do służby

Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé. Zj. 21,6b
Ja pragnącemu dam darmo ze źródła wody żywota. Obj. 21,6b

Datum Data	Neděle - svátek Niedziela - Święto	Hodina Godzina	Jazyk Język	Zpověď Spowiedź	Sbírka Ofiara	Bibl. h. G. bibl.
Leden ☩ Styczeń						
1.1.	Nový rok	10:30	čes.		sbor	
6.1.	Epifanie – Seniorátní slavnost	Náveský kostel v 17:00h, spol.			6.-12.1. Ašlanční týden modliteb	
7.1.	1 Níedziela po Epifanii	8:30	pol.			
14.1.	2. neděle po Zjevení	8:30	čes.	VP		
21.1.	Ostatnia Níedziela po Epifanii	10:30	pol.		konferencja rodzin	
28.1.	3. neděle před postem	10:30	čes.			
Únor ☩ Luty						
4.2.	2 Níedziela przed Postem	8:30	pol.		zbór	
11.2.	Neděle před postem	8:30	čes.			
16.2.	1 Piątek Postu	16:00	pol.			
18.2.	1 Níedziela Postu	10:30	pol.	WP	kościelna	
23.2.	2. postní pátek	16:00	čes.			
25.2.	2. postní neděle (Sborové shromáždění)	10:30	čes.			16:00
Březen ☩ Marzec						
2.3.	3 Piątek Postu	16:00	pol.			
4.3.	3 Níedziela Postu	8:30	pol.		zbór	
9.3.	4. postní pátek – Světový den modliteb	16:00	čes.			
11.3.	4. postní neděle	8:30	čes.	VP		
16.3.	5 Piątek Postu	16:00	pol.			
18.3.	5 Níedziela Postu	10:30	pol.		XcamP / SAM	
23.3.	6. postní pátek	16:00	čes.			
25.3.	Květná neděle	10:30	čes.			16:00
29.3.	Wielki Czwartek	16:00	pol.	WP		
30.3.	Velký pátek	16:00	čes.	VP		
Duben ☩ Kwiecień						
1.4.	Wielkanoc	8:30	pol.		pastor, organisci	
2.4.	Velikonoční pondělí	Seniorátní slavnost v Bystřici v 9:00h, spol., sbírka na seniorát				
8.4.	1. neděle po Velikonočních	10:30	čes.			
15.4.	2 Níedziela po Wielkanocy	10:30	pol.	WP		
22.4.	3. neděle po Velikonočních	8:30	čes.		sbor	
29.4.	4 Níedziela po Wielkanocy	8:30	pol.			16:00
Květen ☩ Maj						
6.5.	5. neděle po Velikonočních	10:30	čes.	VP	seniorát	
10.5.	Wniebowstąpienie	17:00	wspól.	WP (razem ze starszą generacją)		
13.5.	Níedziela Matek	10:30	pol.			
20.5.	Seslání Ducha svatého	8:30	čes.		sbor	
21.5.	Svatodušní pondělí	Sborové odpoledne v 16:00h				
25.5.	Noc kostelů	18:00 – 22:00		Koncert v 18:00h		
27.5.	Święto Trójcy Świętej	8:30	pol.			16:00
Červen ☩ Czerwiec						
3.6.	Památká posvěcení kostela	10:30	spol.		sbor	
10.6.	2. neděle po Trojici svaté	10:30	čes.	VP		
17.6.	3 Níedziela po Trójcy Świętej	8:30	pol.			
24.6.	Zakończenie Roku Szkolnego	8:30	wspól.		dorost	

Aktivní podzim Klubu seniorů

Zlatým hřebem měsíce září byl zájezd pro seniory. V minulém čísle Hrádeckých novin se už o tom psalo, ale musím poděkovat jménem seniorů všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu zájezdu. Přestože počasí neprálo, zájezd splnil očekávání všech účastníků.

Spartakiáda spolků by pro nás pracovní, zajišťovali jsme občerstvení a bufet. I když pršelo, akci můžeme hodnotit jako vydařenou.

V září se část účastníků z našich řad rekreovala v termálních lázních Velký Međer, navštívili jsme taky Bratislavu a Komárno, jak po slovenské tak i po maďarské straně Dunaje.

Se skupinou seniorů Třineckých železáren jsme byli účastníky zájezdu do Wisly a na Čantoryji. Na Čantoryji jsme vyjeli lanovkou, zpět jsme šli pěšky. Všichni to zvládli v pohodě. Ve Wisle jsme si prohlédli Město a skončili v cukrárně. Po dobré kávě

a zákusku jsme pokračovali do Bukovce, kde jsme si v Kempalandu dali dobré bramborové placky a jeli domů.

V říjnu se konal pochod Nordic Walking. Trasa vedla z hřiště TJ SOKOL přes parčík do muzea Obce, Belka a ke staré lípě, kterou jsme viděli v plné kráse a majestátnosti bohužel naposledy. Pro nepřízeň počasí byl pochod zkrácen. Pro hosty ze Skoczowa byl ozvláštněn vyprávěním starosty Roberta Borského o naší obci a místech, kterými jsme procházeli. Aby nikdo nestrádal hladu, připravilo několik senierek občerstvení pro všechny účastníky pochodu.

14. října se uskutečnilo odvetné utkání v pétanque ve Skoczowie. V kategorii žen zvítězily naše seniorky, muži byli druzí.

17. října vyrazila skupina seniorů do Tater. Tento vlakový výlet se opravdu vydařil, na Skalnatém plesu bylo 22°C, nebe bez mráčku a úžasná viditelnost. Kdo se zúčastnil, nelitoval.

V listopadu jsme pořádali tradiční „Gulášovku“ v Centru. Letos se akce nesla ve znamení brýlí. Bylo to velmi vtipné. Paní Martina Škanderová, co by porota, vybrala

3 nejzdařilejší „brýlí převleky“, jejichž majitelé byli sladce odměněni. Guláš, který připravily seniorky, byl výborný. Nýdecké korýtko také všem chutnalo. K tanci hrál DJ Josef Pavlík. Senioři tančili a zpívali a vesele se bavili do pozdních nočních hodin.

Osmičlenná skupina navštívila termální lázně Turčianské Teplice, které jsou našim oblíbeným místem k relaxaci. Výlet nebyl časově náročný.

V prosinci se konala tradiční obecní akce - Mikuláš, na které jsme obdivovali podášená vystoupení dětí. Také Mikuláš se svým poněkud děsivějším doprovodem mile překvapil. Několik senierek zajistilo občerstvení a tradiční svačák.

V závěru připomenu, že každé první úterý v měsíci se koná členská schůze. Na té prosincové předsedkyně paní Pavlíková zhodnotila celoroční činnost a poděkovala všem za práci v Klubu seniorů. V závěru všem popřála zdraví a mnoho úspěchů v naší činnosti v Novém roce.

*Za klub seniorů
Karel Widenka*



Turnaj v pétanque ve Skoczowie skončil 1:1, vyhrály naše ženy a skoczowští pánové



*První sobota v říjnu patřila pochodu s hůlkami
zleva referent sportu Jan Szczypka,
starosta Obce a radní Skoczowa paní Maria Brodniewicz*



Oceněné masky na Guláš party



*Na obecním Mikuláši se pár senierek
z Klubu staralo o něco k snědku i na zahřátí*

Tenisté schůzovali

Poslední listopadový pátek minulého roku se konala schůze Hrádeckého tenisového spolku. Byli přizváni i hosté, a to pan starosta Robert Borski, jeho manželka paní Petra Borská i členové Sboru dobrovolných hasičů, pánové Bohuslav Branc a Pavel Malík.

Hlavním bodem jednání byla volba no-

vého jednatele za pana Gustava Hofierku, který z důvodu pracovní vytíženosti a zdravotních problémů ze své funkce odstoupil. Novým jednatelem Tenisového klubu byl jednomyslně zvolen pan Vladislav Bartnický.

Následovalo zhodnocení roku 2017 a představení plánů na rok budoucí – řeč byla především o úpravě kurtu, opravě chátarajického plotu, nátěru lavic a stolů a pravi-

delném sekání trávy.

Po diskusi byla paní Věrka Pezdová vyznamenána plakétou a udělením čestného členství za svoji dlouholetou a obětavou práci pro klub.

Večer pokračoval ve znamení dobrého pohoštění a volné zábavy.

*Za vedení Hrádeckého tenisového klubu
Jaroslav Pezda*

Klub maminek Hrád'átka vystavoval své ruční práce

Ve dnech 16.–17.11. proběhla v Centru volného času prodejní výstava výtvo-
rů z dílen maminek Klubu Hrád'átka. K vidě-
ní a zakoupení bylo opravdu velké mno-
žství nejrozličnějších exponátů. Textilní deko-
race, šité kabelky, síťované tašky, ozdoby z
korálků, pletené, šité a háčkové zimní
oděvy a doplňky, hračky, výrobky z
patchworku, sedací vaky, polštáře, ad-
ventní věnce, interiérové dekorace z pří-
rodních materiálů, domácí kosmetika, ma-
lovaná trička, porcelán a dětský nábytek –
to vše se sešlo pod jednou střechou. Kro-
mě zhlédnutí a nákupů výrobků měli ná-
vštěvníci také možnost občerstvit se zá-
kuskem a kávou. Děti z mateřské a obou zá-
kladních škol, které k nám zavítaly první
den dopoledne, si mohly ve vědomostním
kvízu zasoutěžit o sladkosti.

Ačkoli se jednalo o 1.ročník a chyběly
nám proto zkušenosti z let minulých, do-
padla nám naše premiéra na jedničku. Vel-
mi mile nás překvapil zejména velký počet
návštěvníků z Hrádku i širokého okolí. Byly
chvilky, kdy bylo v Centru skutečně
„nerváno“. Výstava však nebyla jen o uká-



*Jedna z hlavních organizátorek,
vedoucí Klubu maminek Dorota Konderlová*

ce ruční tvorby. Stala se jednou z dalších
mnoha příležitostí k rozvoji sociálního živo-
ta obce. Příležitostí potkat se se sousedy
nebo známými a poklábosit s nimi u káfič-
ka. To také velkou měrou přispělo ke sku-
tečnosti, že se oba dny nesly v přátelském
duchu a v předvánočně uvolněné a klidné
atmosféře.

Za všechny vystavovatele chci proto po-
děkovat Dorotě Konderlové a Martině

Škanderové za skvělou organizaci. Děkuje-
me rovněž i maminkám, které nevystavova-
ly, ale ochotně se do příprav i samotné-
ho chodu výstavy zapojily, např. obstará-
ním a servírováním občerstvení.

Velké díky patří všem návštěvníkům vý-
stavy. Celý Klub maminek Vám děkuje za
Vaši návštěvu! Budou-li naše ruce i nadále
čile tvořit, rády Vás přivítáme zase za rok.

Věra Garbová

Lampionový průvod Hrádkem

Při příležitosti blížícího se kulatého výro-
čí vzniku Československa jsme v loň-
ském roce 2017 zahájili nultý ročník lampi-
onového průvodu Hrádkem pro malé i vel-
ké. Přestože nám počasí nebylo nakloně-
no, sešli jsme se u obecního úřadu v hoj-
ném počtu. Tam už čekaly maminky při-
pravené k malování roztodivných maleb
na obličejy těch nejmenších. Na cestu pak
dětem zářily nejen lampiony, ale také svítí-
cí náramky, které na svou lampionovou
pout' dostaly.

Průvod kráčet středem naší vesničky až
na hřiště TJ Sokol. Atmosféra byla kouzel-
ná, usmívající se děti a plápolající světýlka
v ulicích udělaly své... Také mnoho diváků,
kteří průvod tiše obdivovali pokukujíc z
oken...

Na hřišti nás přivítala veselá hudba a
také občerstvení, které připravili členové
hrádeckého TJ SOKOLA. Hasiči z Jablunko-
va nám předvedli vyprošťování zraněného
z auta. Všechny děti dostaly sladkou odmě-
nu z kouzelné krabice. Velkou tečku za akcí
udělal velkolepý ohňostroj.

Letošní rok se můžete těšit na lampio-
nový průvod z číslem jedna a u státního
svátku 28.10.2018 si připomeneme krás-
ných sto let od vzniku Republiky. To vše pro
Vás zorganizoval a letošní rok znovu zorga-
nizuje TJ Sokol Hrádek a klub maminek
Hrád'átka.

*Vedoucí klubu maminek
Dorota Konderlová*



*O malování dětí na obličej
se staraly maminky
dobrovolnice*



Lampionový průvod a moře radosti v ulicích Hrádku



Ukázka jablunkovských hasičů v akci



*O občerstvení bylo na hřišti TJ SOKOL
dobře postaráno*

Dobrovolní hasiči bilancovali rok 2017



Bohuslav Branc,
starosta Sboru

Koncem listopadu 2017 hrádečtí dobrovolní hasiči bilancovali svou činnost za poslední rok. Jejich jednání proběhlo v restauraci u Burého za přítomnosti členek a členů spolku. Slavnostního jednání se zúčastnili hosté, a to starosta obce pan Robert Borski s panem Petrem Dudysem a delegace ze slovenské republiky, v čele s předsedou Miroslavem Kozou. Přítomní byli také dobrovolní hasiči z okolních sborů - Bystřice, Nýdku, Milíkova a Vendryně, družební organizace ze slovenské Čadce a z naší obce to byli myslivci, fotbalisté, Sokol Hrádek a tenisté. Celkem se zúčastnilo 61 osob.

Jednání zahájil starosta hasičů Bohuslav Branc. Pokračovala jednatelka, Lucie Malíková, která přednesla zprávu o činnosti. Činnost sboru dobrovolných hasičů je zaměřena na pomoc při živelných pohromách, požárech a jiných nenadálých událostech. V rámci výcviku se hasiči pravidelně účastní školení a schůzí, které organizuje okresní sdružení hasičů a jednání, která probíhají v rámci bystřického okrsku.

Na oslavách Dne Belka, které se letos kvůli nebezpečí zvýšení hladiny řeky Olzy uskutečnily na hřišti TJ SOKOL Hrádek, se spolu s obecním úřadem a dalšími organi-

zacemi podíleli na hladkém průběhu akce i na uspokojení chuťových buněk díky organizovanému prodejnímu stánku s občerstvením. Spolek také v hojné míře spolupracuje vedle obecního úřadu s hrádeckým SOKOLEM a PZKO, a to především při tradičním Běhu Hrádkem a dalších akcích jako je Stavění májky, její střežení do brzkých ranních hodin a kácení na konci měsíce, Dnu dětí, Olympiádě ve Skoczowie a Vendryni či Spartakiádě spolků. Za účasti hasičů z polského Skoczowa se někteří členové spolku účastnili bowlingu místních spolků.

Květen se pro záchranné složky vedl v duchu motto: „Hasiči darují krev“. Do této celostátní aktivity se zapojilo osm statečných hasičů.

Sbor dobrovolných Hasičů Hrádek je v současné době zařazen do Jednotky požární ochrany 5. Aby byl akce schopný, musí provádět i přípravu a k tomu slouží požární soutěže, kterých se loni zúčastnili naši muži v rámci Gorolského poháru. Ženy se do této soutěže nepřihlásily z důvodu vytíženosti, rodinných a pracovních povinností, ale v letošním roce 2018 se do této soutěže zapojí také.

V červnu Spolek uspořádal denní soutěž v požárním sportu, za účasti 30 družstev mužů a žen. Naše ženy se umístily na sedmém a muži na 11. místě. V září proběhla noční soutěž O putovní pohár starosty Obce, která se rovněž těšila bohaté účasti okolních sborů nejen z ČR, ale i ze SR.

Velice se nám osvědčila akce, kterou jsme provedli před noční hasičskou soutě-

ží. Pro hrádecké spolky jsme připravili soutěž, kterou jsme nazvali „Závody amatérů v požárním sportu“. Zúčastnily se jí týmy hokejistů, zastupitelé, PZKO, důchodci, fotbalisté a myslivci. V tomto nenapodobitelném klání zvítězili hokejisté. V této soutěži však nešlo o to, kdo si s sebou odnese vítězný vavřík, čest patřila všem zúčastněným bojujícím s plným nasazením s vodou, hadicemi, ale i se svým věkem a limity.

Velice nás těší, že na valné hromadě, která proběhla, jsme přijali 12 nových členů, vesměs mladé ženy a muže, kteří se nám již při naší práci osvědčili a věříme, že budou přínosem pro naši činnost.

Spolupráci s obecním úřadem v Hrádku hodnotíme velmi kladně. Taktéž družební spolupráci s hasiči z Čierneho a přátelské vztahy s hasiči z Očšadnice jsou na velmi dobré úrovni.

V letošním roce 2018 bude Česká republika oslavovat stoleté výročí založení Československa. Taktéž my budeme slavit v témže roce založení sboru dobrovolných hasičů, a to jeho 110. výročí, které proběhne dne 30.6.2018 na hřišti TJ SOKOL Hrádek. Tuto akci plánujeme jako takřka celodenní. V témže dni proběhne i denní hasičská soutěž v rámci Gorolského poháru. Program oslav zveřejníme v příštím vydání Hrádeckých novin. Tímto Vás již co nejserdečněji na tuto akci zveme.

Dobrovolní hasiči z Hrádku přejí všem občanům příjemný vstup do Nového roku 2018, pevné zdraví a spoustu pěkných chvil prožitých v přítomnosti milovaných lidí

Starosta dobrovolných hasičů
Bohuslav Branc



Ženské družstvo hrádeckých dobrovolných hasičů



Soutěž v hasičském sportu v Hrádku v rámci III. kola Gorolského poháru



Amatérskou soutěž pořádanou pro hrádecké spolky vyhráli hokejisté



Plnění disciplíny na olympiádě ve Vendryni



Z noční hasičské soutěže uprostřed velitel jednotky Bronislav Starzyk

70 lat minęło jak jeden dzień

Już 70 lat działa w naszej gminie Miejskowe Koło PZKO, mieliśmy więc powód do świętowania. Uroczystość jubileuszowa odbyła się w niedzielę 3 grudnia w siedzibie koła. Sala została wypełniona po brzegi, wśród gości znalazła się m.in. nowa prezes Zarządu Głównego PZKO, Helena Legowicz.

Gródeckie Koło PZKO założone zostało 9 listopada 1947 roku w sali gospody „U Raszków”. Okrągły jubileusz świętowaliśmy jednak we własnej siedzibie. Wszystko za sprawą ogromnego poświęcenia miejscowych Polaków, którzy pracowali na jego budowie w latach 1966-1970. Dlatego, że o historii trzeba pamiętać, jednym z celów uroczystego jubileuszu było przypomnienie najważniejszych punktów z dziejów koła. Odczyt pt. „Gródeckie Koło PZKO wczoraj i dziś” przygotowała Lidia Kluz, kronikarz koła. Zabraknąć nie mogło informacji m.in. na temat ruchu teatralnego i śpiewaczego, aktywności sportowej, działalności poszczególnych Klubów i zespołów. Wspominano też oczywiście prezesów, zasłużonych działaczy oraz budowę i rozbudowę Domu PZKO. Odczyt w wykonaniu prowadzącego imprezy – Władysława Wałacha – uzupełniony był prezentacją zdjęć oraz wystawą okolicznościową znajdującą się w tylnej części sali. Obejrzeć można było historyczne i aktualne zdjęcia, kroniki, dyplomy, puchary, ale też rękodzieło naszych członków: haftowane obrazy czy płaskorzeźby. Program kulturalny zapewnili uczniowie miejscowej polskiej szkoły. Wspaniale przygotowany występ pt. „Magia Świąt”, jak wskazuje sama nazwa, wszystkich zaczarował. Na sali zapanował przedświąteczny klimat. Dzieci niczym niebiańskie aniołki śpiewały i opowiadały, a pod koniec występu dzieliły się opłatkiem z zebranymi gośćmi. Przysłowiową wisienką na torcie urodzinowym przyniesionym przez dzieci był ich występ w języku migowym. Kolęda „Cicha noc” w ich wykonaniu była bardzo wzruszająca i niejednej osobie kręciła się łezka w oku.

Kolejna część programu kulturalnego należała do zespołu rockowego „Ampli Fire” z wokalistą Przemkiem Orszulikiem. Młodzi muzycy znani nie tylko na Zaolziu pochodzą ze Stonawy, Suchoj Górnjej i Cierlicka. Zagrali własne muzyczne utwory oraz polskie przeboje. Akustyczne dźwięki z mocnym głosem wokalisty miały to coś w sobie, nic więc dziwnego, że zostali nagrodzeni gromkimi brawami i prośbą o jeszcze. W czasie trwania koncertu, w salce znajdującej się w piwnicy Domu PZKO, odbywały się warsztaty twórcze dla

dzieci. Ciekawe zajęcia kreatywne cieszące się zainteresowaniem, przygotowała Dorota Konderłowa. Dzieci mogły sobie pomalować woreczki z płótna czy poskładać papierowego aniołka. Najmłodszy częstowali się m.in. cukierkami, natomiast dla wszystkich gości przygotowano pyszne kanapki, ciastka,

kawę i herbatę.

W organizację jubileuszu włączyło się wiele osób z prezesem Koła, Stanisławem Wolnym na czele. Wszystkim należą się ogromne podziękowania a naszemu Kołu kolejnych udanych lat działalności na rzecz polskiej kultury i oświaty w Gródku.

Magdalena Ćmiel





Skončily bujaré silvestrovské oslavy a není ani čas odpočinout, už tady máme plesovou sezónu. Spolek rodičů Základní školy a Mateřské školy v Hrádku tradičně pořádá školní plesy a i letos Vás srdečně zve, tentokrát do Casina. Můžete si v kalendáři poznamenat 27. 1. 2018 od 19.00 hodin v restauraci u Burého. I v tomto roce se můžete těšit na skvělou zábavu s mnoha doprovodnými akcemi, nepostradatelným DJ Bogdanem Bartnickim, bohatým občerstvením a štědrá tombolou. Vstupenky je možné zakoupit v kanceláři školy nebo rezervovat na telefonním čísle 724 874 642.

*Těšíme se na Vás.
Za organizátory zve Roman Heczko*



Jubilanti 2018

Vážení a milí oslavenci,

k Vaším vzácným a významným životním jubileím přejeme pevné zdraví a život bez fyzického i duševního strádání, dobrou a jasnou mysl, nekonečný životní optimismus i lásku Vašich blízkých a rodiny.

Leden		
Zuzanna Fizková	85 let	U Pily
Anna Walková	75 let	Bařiny
Jan Szturc	70 let	Záplotí
Pavel Widenka	70 let	Kempčice
Anna Widenková	70 let	Kempčice

Únor		
Anna Tacinová	92 let	Lyngi
Jan Lisztwan	91 let	Bařiny
Helena Niedobová	91 let	Záplotí
Ladislav Walach	75 let	Samce
Helena Hrubá	75 let	Gabryše
Alena Kvapilová	70 let	Záplotí
Tereza Muchová	70 let	Gabryše
Josef Szkandera	70 let	Polyniska

Březen		
Anna Vatrlová	90 let	Gabryše
Anna Turoňová	90 let	Polyniska
Emil Stebel	90 let	Gruň
Pavel Czyž	85 let	Polyniska
Anna Pilchová	80 let	Dědina
Karel Kaleta	75 let	Dědina
Ladislav Piják	70 let	Záplotí
Helena Husová	70 let	Bařiny

Duben		
Anna Hawliczková	94 let	Haže
Anna Sobková	75 let	Pod Vilou
Stanislav Žurek	75 let	Polyniska
Vladislav Dzik	70 let	Gabryše
Milena Kušnírová	70 let	U Pily
Jaromír Schneider	70 let	Haže
Jana Grygová	70 let	Dědina
Štefan Parišek	70 let	Záplotí
Anna Marynioková	70 let	Pod Vilou

Květen		
Helena Sikorová	92 let	Lyngi
Jan Šrámek	80 let	Pod Vilou
Libuše Siudová	80 let	Gabryše
Stanislav Borski	70 let	Lyngi

Červen		
Marie Wrzecionková	85 let	Pod Vilou
Josef Kura	70 let	Záplotí
Zdeňka Wróbllová	70 let	Pod Vilou

Červenec		
Aloisie Hofierková (Heczková)	85 let	Lyngi
Jan Podermanski	85 let	Pod Vilou
Žofie Kubiková	70 let	Pod Vilou

Srpen		
Marie Raszková	90 let	Dědina
Pavel Turoň	85 let	Bařiny
Zdislava Chobotová	80 let	Chodury
Vladislav Brzešek	70 let	Lyngi
Jan Noga	70 let	Pod Vilou
Anna Turoňová	70 let	Pod Vilou

Září		
Anna Czudková	90 let	Rovně
Zuzanna Pilchová	80 let	Kempčice
Petr Karkoška	70 let	Rovně

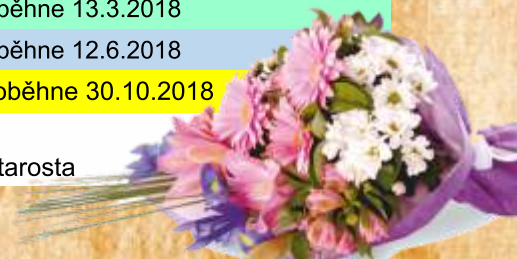
Říjen		
Adolf Kaleta	93 let	Dědina
Anna Janiczková	85 let	Dědina
Bronislava Sztefková	80 let	Kempčice
Ema Maliková	80 let	Polyniska
Danuta Graniová	75 let	Lyngi

Listopad		
Zuzanna Kaletová	94 let	U Pily
Josef Drong	93 let	Dědina
Františka Turoňová	93 let	Chalupňoki
Eva Sztefková	90 let	Dědina
Anna Kawuloková	85 let	Polyniska
Karel Pilch	80 let	Gruň
Jan Walek	80 let	Bařiny
Zuzanna Raszková	75 let	Lyngi
Alžběta Sztokowska	75 let	Polyniska
Renáta Kopecká	70 let	Gabryše

Prosinec		
Erhard Grania	93 let	Lyngi
Helena Bojková	91 let	Bařiny
Jan Macura	70 let	Pod Vilou
Vanda Pilchová	70 let	Gruň
Jindřich Drong	70 let	Samce

- posezení s jubilanty proběhne 13.3.2018
- posezení s jubilanty proběhne 12.6.2018
- posezení s jubilanty proběhne 30.10.2018

Jubilanty od 90 let a výš
navštěvuje každoročně starosta



Centrum čekají letos už třetí narozeniny

Bilancování spojené s obdobím nového roku, novými předsevzetími a hodnocením uplynulých dní neminulo ani hrádecké Centrum. A co je tím naším cílem/-předsevzetím? Rádi bychom Vám v tomto roce byli zase o kousek blíže – přinášeli možnost smysluplného trávení volného času, pokud možno podle Vašich představ. Oceníme, když se s námi podělíte o zpětnou vazbu, napíšete nám, co se Vám na Centru líbí, které aktivity Vás nejvíce baví a v čem případně vidíte prostor ke zlepšování. Své podněty můžete psát na zpravodaj@obechradek.cz a teď už pojedme vzpomínat na uplynulý rok...

V loňském roce, v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 se v nevelkých prostorách Centra, na zahradě a v pergole spojené s kuchyňkou, která vznikla z jedné části bývalé stodoly přibližně v dubnu 2017, událo téměř 500 aktivit, přesněji 480. Nezabývala jsem se přepočtem aktivit na hodiny času stráveného v těchto prostorách, (některé pravidelné aktivity trvají jen hodinu, jiné – především soukromé akce jako oslavy narozenin apod., se protáhnou i na celý den), ale při snaze o toto číslo bychom se jistě dostali do tisícových čísel.

Aktivity jsem rozdělila do pěti kategorií, jejichž názvy naleznete u uvedeného grafu.

Největší kus koláče připadá na činnosti týkající se dětí, do kterých jsem zařadila

pravidelná páteční pingpongová odpoledne pro rodiče Sdružení rodičů s dětmi, úterní setkávání Klubu maminek, oblíbené taneční, výtvarné a manuální kroužky pro děti, ale také promítání pohádek, ať už se jich účastnily děti v rámci školy, školní družiny nebo ve svém volném čase v rámci promítání o prázdninách.

O druhé místo se dělí pohybové aktivity pro dospělé a soukromé pronájmy. V prvním uvedeném byly loni zastoupeny rehabilitační cvičení, cvičení na gymnastických míčích, joga, Fit Dance a Cvičení nejen pro bolavá záda. O zaplnění kurzů se postaralo zhruba šedesát hrádeckých a nejen hrádeckých dam a slečen. Dojížděly k nám i dámy z Košarisk, Jablunkova nebo Písečné. O oblíbenosti této kategorie svědčí, že často na nová cvičení evidujeme náhradníky. Usilujeme proto, abychom Vám mohli nabízet stále nové pohybové kurzy – z kraje roku 2018 Obec nakoupila speciální pružná lana na tzv. cvičení SM systém, které lze skvěle přizpůsobit různým věkovým kategoriím. Od 10. 1. 2018 se SM systém cvičí pod vedením zkušené fyzioterapeutky ve dvou skupinách po deseti lidech. Kromě SM systému probíhá soustavně joga i Fit dance.

Rada obce z kraje minulého roku schválila ceník pronájmu volnočasového centra (dostupný na www.obechradek.cz), díky čemuž si prostory centra můžete pronajmout k soukromým účelům – hraní pingpongu, narozeninovým oslavám apod. Mezi nejčastější druh pronájmu patřily v loňském roce právě pronájmy ke hře pingpong.

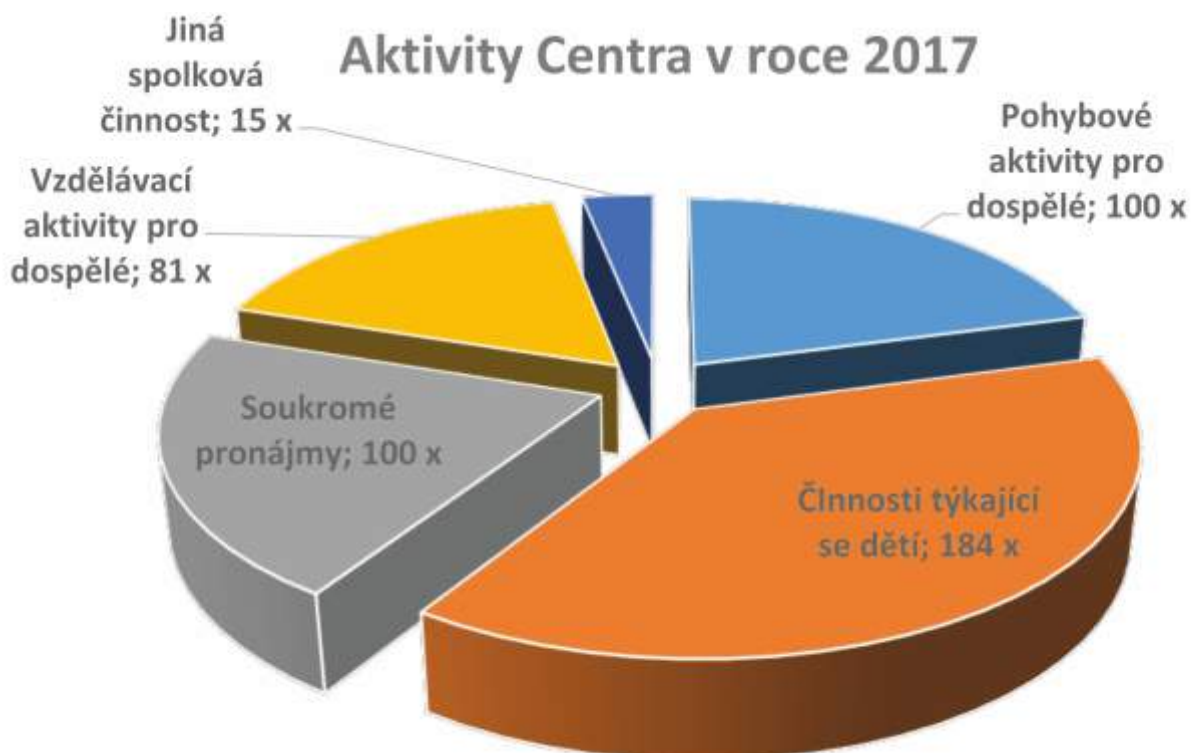
Vzdělávací aktivity pro dospělé získaly v pomyslném žebříčku oblíbenosti bram-

borovou. V loňském roce se možná někteří z Vás čtenářů jednorázových besed na různá témata z oblasti vztahů, psychologie, zeměpisu nebo publicity zúčastnili. TOP besedu s největší účastí tvořilo setkání s Robinsonem Radovanem Koreněm a žádná židle nezůstala volná, když Centrum v prosinci navštívila Monika Turoňová, hrádecká misionářka, s čerstvými zprávami „z černého kontinentu“.

Do kategorie Ostatní jsem zařadila jinou spolkovou činnost, kde patří především bezplatné rezervace spolků u příležitosti obyčejných nebo výročních schůzí, pořádání vaječin apod.

Na co se můžete těšit v nejbližším čtvrtletí? Na konci ledna, 25. 1. od 16:00 do 18:00 proběhne rukodělný workshop malování na trička či jiné textilie. Páteční dopoledne si sál volnočasového centra pronajímá masérka Kamila Gazdová, u které je možné se na tuto příjemnou proceduru přihlásit (724 030 626). Masérka se specializuje jak na klasické masáže, tak na shiatsu. V sobotu 3. 3. 2018 proběhne II. ročník Dne pro ženy, který odstartuje, stejně jako loni, už od 9:00 a doufáme, že Vás připravovaná nabídka pohybových a kreativních aktivit i zkrášlujících procedur potěší. Program bude s předstihem propagován prostřednictvím plakátů na obecních tabulích, webu i fb Obce. V březnu proběhne také další bazárek oblečení, tematicky se zaměřením na období jara a léta. Poslední novinkou je otevření pohybového kurzu Pilates z kraje dubna. Pilates povede hrádecká rodačka Barbara Pilchová. Těšíme se na Vaši účast i podněty, které povedou k vyšší spokojenosti.

MaŠ



Bhutan. Utopia realna II.

Świątynia zawieszona na włosie

Ikona kultury kraju, najświętsze miejsce i najstojniejsza budowla jedyne go dziś królestwa Himalajów jest położony na wysokości 3120 metrów klasztor Taktsang Palphug – Tygrysie Gniazdo w dolinie Paro, dokąd według legendy, przyleciał w VIII wieku z Tybetu na tygrysy ojciec buddyzmu tybetańskiego – guru Padmasambhava („Zrodzony z Lotosu”). Po mniej więcej półtoragodzinnej wspinaczce pokonuje się różnicę wysokości przeszło sześćset metrów. Podczas wędrówki chodzą po głowie myśli, jak w takim niedostępnym miejscu człowiek potrafił wybudować tak imponujący klasztor! Legenda mówi, że dakinie (postanki niebios) ofiarowały swoje długie włosy, by zakotwiczyć budowlę na skałach. Patrząc od dołu trudno sobie wyobrazić, że można klasztor zdobyć po własnych nogach. W dolinie Paro, w mieście o tej samej nazwie znajduje się jedno z najbardziej niebezpiecznych lotnisk na świecie (jedyne międzynarodowe w Bhutanie). Licencję pilota uprawniającego do latania w tym miejscu posiada tylko ośmiu lotników a – co ciekawe – dwaj z nich to Czesi. Potrafią trafić do celu, jak bhutańscy łucznicy.

Bo łucznictwo to sport narodowy. Tarcze są oddalone tradycyjnych 150 metrów a w zawodach uczestniczą kobiety i mężczyźni. Każdy celny strzał nagradzany jest tańcem, a po zakończeniu zawodów obie drużyny spotkają się, razem tańczą i nawzajem się goszczą. Konkurs łuczniczy odbywa się w tradycyjnych strojach narodowych – w żeńskim nazywanym kira i w męskim gho. Tradycyjne ubrania nosi większość Bhutańczyków zarówno oficjalnie (np. urzędnicy państwowi) jak i prywatnie. Szacunke do tradycji przejawia

się też w architekturze. W ramach modernistycznej rozbudowy nie widać domów, które by nie niosły tradycyjne pierwiastki architektury.

Król

A na straży tej tradycji stoi monarcha. Piąty potomek dynastii Wangchuck, trzydziestopięcioletni wspomniany już Jego Wysokość Król Jigme Khesar Namgyel Wangchuck, który przed siedmioma laty, po abdykacji swego ojca Jigme Singye Wangchucka przejął stery władzy. Bhutańczycy dosłownie go kochają wraz z jego małżonką, dwudziestopięcioletnią Jetsun Pema. Zdjęcia pary królewskiej wiszą w sklepach, szkołach, hotelach, nawet w prywatnych mieszkaniach. Uważa się, że władca jest inkarnacją Buddy.

Król jest znany ze swej skromności, żyje w niepozornym domu. A dlaczego Bhutańczycy go tak kochają? Jego czyny pokrywają się ze słowami. Król o swojej miłości do ojczyzny tak powiada: „Jedną rzecz to kochać swoją ojczyznę a drugą to kochać ją mądrze”. Bhutańczycy szczęścia nie mierzą pieniędzmi. I kiedy spotykają ludzi z Zachodu mówią

– Każdy człowiek chce być szczęśliwy, ale wy, którzy jesteście wychowani w materializmie, szczęśliwi nie będziecie nigdy. Zyskacie jedną rzecz, której pragniecie, na chwilę was to uczyni szczęśliwymi, ale potem zaczynacie pragnąć drugiej rzeczy, trzeciej, następnej i nigdy szczęśliwi nie będziecie. Lecz my się cieszymy z życia razem z naszymi rodzinami, przyjaciółmi, naszym królem i z wszelkimi istotami. Podstawa naszego szczęścia nie leży w braniu, ale w dawaniu, w pomocy drugim.

Z tym altruistycznym stosunkiem do życia spotykałem się w Bhutanie każdego dnia. Kiedy na peryferiach miasta Punakha dałem dziewczynce pudełko cukierków, ruszyła z nim do koleżanek i od razu zaczęła je częstować. Były szczęśliwe. Nie były to jej cukierki, należały do wszystkich. U ludzi w

tym kraju, niezależnie od wieku, można wyczuć wewnętrzną dobroć, miłość i chęć pomocy.

Tutaj mieszka szczęście

Z przewodnikiem rozmawiałem o różnych sprawach, między innymi, czy jest możliwość diagnostyki w szpitalu, którego leczenie oparte jest na Ajurwedzie. Po południu zawiązałem mnie do czystej kliniki w Thimpu, lekarka mnie zbadała i przepisała lekarstwa. Kiedy chciałem zapłacić, zwróciła się do mnie z uśmiechem

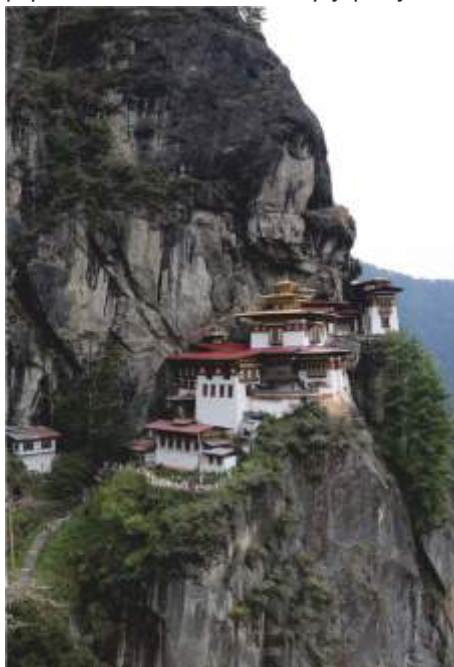
– U nas za zdrowie nie płacą nawet cudzoziemcy.

Nie płaciłem również za lekarstwo. Szacunek do starszych jest rzeczą naturalną. Bhutańczycy chętnie pomagają, są mili, odczują, uśmiechnięci, nie znają co to strach i stres.

Poza wspomnianym łucznictwem nie uprawia się tu dyscyplin, które by wymagały dużego wysiłku fizycznego, bo w związku z rozrzedzonym powietrzem, typowym do tych wysokości jest to praktycznie niemożliwe. I możliwe, że to jeden z powodów, że nikt w tym kraju się nie śpieszy, że jeden drugiego nie stara się wyprzedzić.

Kiedy urządzono w Thimpu międzynarodową konferencję w celu wskazania towaru, którego jest w Butanie najwięcej, by móc go eksportować, przedstawiciele Bhutanu proponowali czas. Brzmi to może śmiesznie, zwłaszcza dla ludzi noszących zamiast żreń w oku symbole dolara, a miast serca telefon komórkowy. Ale czas jest naprawdę tym produktem, którego mają w tej krainie najwięcej. Nie jest łatwo się dostać do Butanu, ale kiedy przynajmniej trochę wyciszmy swoje wnętrza, uspokoiimy duszę, popatrzymy na obłoki, czy wejrzemy do przeźroczystej rzeki, może znajdziemy Bhutan nawet w nas samych.

Bronisław Ondraszek



Na předvánočním setkání zastupitelů s vedoucími osobnostmi spolkového života Hrádku se oceňovalo

V tomto a příštím vydání Hrádeckých novin Vám přiblížíme životní příběhy dvou jedinečných osobností Hrádku – pánu Karla Hazuky, nejstaršího žijícího funkcionáře TJ SOKOL a Bronislava Walka, vášnivého běžce, zakladatele a organizátora oblíbeného Běhu Hrádkem, který se rok o roku těší vyšší účasti. Oba pánové mají mnoho společného. Kromě celoživotní lásky ke sportu je spojuje stejné povolání – oba pracovali jako elektrikáři, optimismus a ochota obětavě pomoci v čem je potřeba. Za jejich dlouholetý přínos v oblasti sportu a spolkové činnosti jim bylo v polovině listopadu loňského roku uděleno ocenění. Starosta Obce oba mimořádné pány veřejně ocenil na předvánočním setkání zastupitelů s vedoucími hrádeckých spolků na chatě Hrádek. Oba vyznamenaní sportovci si na tuto výjimečnou událost došli, oproti dalším zúčastněným, kteří se rádi nechali vyvézt hasičským autem, jak jinak než pěšky.

Karel Hazuka, hrádecký rodák



Karel Hazuka

Narodil se jako třetí nejmladší ze čtyř dětí. Má jednoho bratra a dvě sestry. V dětství vzpomíná na práci kolem chalupy, která byla hlavně kolem domácích zvířat – často ho posílali pást krávy. Práce měla vždy přednost, ale po

splnění každodenních povinností přišla řada i na zábavu. Se svými vrstevníky od mládí sportoval. Nerozlučná parta se scházela v „Dombkách“ – místě současného areálu TJ SOKOL, vždy večer po práci. Kluci byli všestranní sportovci, trénovali atletiku, fotbal i tenis. Postupně své provizorní hřiště zvětšovali. Téměř každý večer tajně jeden strom za druhým likvidovali, aby bylo větší – „ke štěstí“ potřebovali tvrdý kožený míč, trochu toho místa a jeden druhého.

Jak jste se k fotbalu dostal?

Tatínek i strýc byli nadšenci tohoto sportu a pro fotbal nadchli i mě. Strýc hrával za Bystřici, a tak jsem i já svou fotbalovou dráhu začínal, co by dorostenec, v patnácti letech právě tam. V Hrádku se tehdy fotbal hrával jen rekreačně. Měl jsem štěstí v tom, že mě k sobě brávali starší, od kterých jsem mohl získávat nové zkušenosti. Když jsem v roce 1973 nastoupil na povinnou vojenskou službu, nadřazený roty nebyl pří-

znivcem přílišného sportování a pěstování volnočasových aktivit a s fotbalem a pravidelnými tréninky byl dvouletý utrum.

Po vojně jsem se vrátil trénovat zpátky do Bystřice, ale asi po třech letech mě kamarádi zverbovali do Hrádku, kde jsem začal hrát za muže. A tak jsem se vrátil, začal jsem hrát fotbal za muže. Po čase jsem začal trénovat dorost, pak muže.

Jak to v Hrádku vypadalo se zázemím pro fotbal a sport obecně?

Ještě než jsem odešel na vojnu, začínala se v Hrádku aktivněji řešit otázka vybudování fotbalového hřiště, které by sloužilo především školám. Sešlo se pár nadšenců, kterým leželo na srdci udělat pořádné hřiště – původně bylo v plánu vybudovat dokonce hřiště s atletickou dráhou, ale především z důvodu nedostatečné plochy pro jeho vybudování, z tohoto záměru sešlo, i když byl zpracován plán. Podařilo se však vykácat stromy na přilehlé nevyužité ploše. Za velké podpory Tříneckých železáren se pomalu měnil vzhled nerovinatého terénu. Celý rok se tu vozily směsi sutě a drtě, kterými se postupně vyrovnával původně „dolinatý“ terén. Všechno se dělo dobrovolnictvím, akcemi „zet“ a díky nadšení pro věc. V roce 1975 se hřiště slavnostně otevíralo.

Jak na začátky TJ SOKOLA v Hrádku vzpomínáte?

Začátky hrádeckého fotbalu byly těžké, podmínky přímo spartánské. Přestože hřiště nějakým způsobem fungovalo, chybělo nám důstojné zázemí – sociální zázemí,

šatny... Myli jsme se ve žlabu, ve studené vodě. O dnešním standartním vybavení – kopačkách, dresu, kvalitním míči, se nám mohlo jen zdát... Sháněli jsme peníze, po známosti vozili různý materiál, aby sprchy a sociálky mohly vzniknout. To se postupně prostřednictvím dobrovolných prací v akcích „zet“ a za pomoci Obce podařilo.

Když se po revoluci začala opět řešit otázka cesty ještě za starostování pana Kawuloka, domluvilo se, že by se vyměnil povrch hřiště, který tvořila škvára. Když jsme hrávali za parných letních měsíců ve 30 stupních, byli jsme úplně černí a často nám chyběl kyslík k nadechnutí – jak se prášilo, vůbec se v tom nedalo dýchat. Nepomáhalo ani kropení vodou, válcování a jiné úpravy. V roce 1995 se návozem zemin a dalších úprav ze škvárového hřiště povedlo udělat travnatou plochu. 9. května se konalo slavnostní otevření hřiště.

Do historie TJ SOKOLA jste se nezapsal pouze jako hráč, výborný fotbalista, ale také jako trenér. Ještě dnes občas zaskočíte za kolegu. Jak vzpomínáte na období trénování?

Byla to krásná asi patnáctiletá éra mého života. Měl jsem tu čest trénovat skvělé kluky. Většina z nich byla z Hrádku nebo Návsi a okolí. Prožil jsem s nimi nespočetné tréninky. Scházeli jsme se dvakrát týdně na hodinu a půl, někdy dvě. Oproti dnešku bylo obrovskou výhodou, že téměř všichni chodili na učiliště do Trince. Každý den byli ve 3 doma, měli více času než dnes – sportu nekonkurovaly počítačové hry a další digitální technologie.



Foto z osmdesátých let z trénování dorostu



Slavnostní otevření škvárového hřiště v 75. roku



Početné družstvo
přípravky se tuto
sezónu těší z 18 hráčů



Spojený tým
Hrádku a Milíkova
družstvo dorostu

Časem jste si udělal i trenérský kurz...

Když jsem trénoval dorost, cítil jsem potřebu se zdokonalovat. Jezdával jsem v soboty do Frýdku, kde jsem vždy téměř rok pracoval na získání trenérského oprávnění. Těch stupňů průkazů bylo více. Z okolí se mnou jezdili i další nadšenci, ale čím vyšší trenérskou kvalifikaci jsem si dělal, tím méně lidí se přidávalo. Domnívám se, že dnes jsem jediným držitelem trenérského průkazu III. stupně v Hrádku.

Jaké jste měl metody, abyste z kluků dostal maximum?

Klíčová pro mě byla fyzická příprava. V tomto ohledu jsem byl dřič, jak na sebe, tak na kluky stejným metrem. V zimě jsme často trénovali během ve sněhu. Zastával jsem názor, že co natrénuješ v zimě, využiješ v létě. A potom v létě už se v tom teple neběhalo. Na druhou stranu jsem se snažil uplatňovat přátelský trenérský přístup – „ani cukr ani bič“, něco mezi tím. Někdy jsem hlas zvýšit musel, ale myslím, že kluci vždy věděli, že to myslím dobře, měli mě rádi, dobře jsme spolu vycházeli.

Zažil Hrádek období „zlaté éry“ fotbalu?

Ano a nebylo to tak dávno, kdy hrádečtí muži pár let bojovali v krajské I. B třídě. Tehdy se podařilo stvořit silný tým, pár dobrých třínekových hráčů nám tehdy hodně pomohlo.

Na jakých úrovních se v Hrádku hraje dnes?

TJ SOKOL se účastní Okresních fotbalových soutěží. Tato sezóna byla po delší době docela zdařilá pro všechny. Funguje tu příprava, žáci, dorost, který jsme z důvodu chybějícího počtu hráčů spojili s Milíkovem, i muži. Obecně mají dnes téměř všechny okolní obce problém s mladými fotbalisty, je jich nedostatek. Spolupráce s Milíkovem však funguje dobře.

Co u nás fotbalistům chybí?

Jednoznačně tělocvična. V zimním období se snažíme klukům na měsíc dva pronajmát halu v Bystřici, aby se udržovali ve formě. Mužům se daří scházet se spontánně, organizují si menší zápasy sami, ale mladším je třeba zázemí zajistit.

Řídíte se nějakým osobním mottem?

Můj život je sport. I když dnes už v menší míře, stále se snažím udržovat ve formě. Kopačky jsem už před lety pověsil na hřebík. Momentální vášní je pro mě tenis, který se snažím hrát aspoň jednou týdně, jízda na kole a také rád chodím po horách.

Práce pro hrádecký fotbal Vám v roce 2015 přinesla ocenění Fotbalové asociace České republiky – zlatou plaketu za zásluhy o rozvoj v Moravskoslezském kraji. Tuto plaketu jste dostal tehdy jako jediný v našem okrese. V polovině listopadu minulého roku jste dostal další ocenění za dlouholetou činnost pro Obec z rukou starosty. Co to pro Vás znamenalo?

V klubu působím už zhruba 37 let. Zažil jsem jeho postupy i pády, nejdříve jako hráč, později trenér nebo jako funkcionář, kterým jsem dodnes. Je potěšující, že o těch „odpracovaných letech“ někdo ví.

Maš



Zleva Bronislav Walek a Karel Hazuka



Na listopadovém setkání v loňském roce byli oba pánové ocenění starostou Obce
FOTO | gorolweb.cz

Dřevorubec a lesák tělem i duší Josef Stodola

Můžeš se nějak krátce představit, říct, co děláš, co Tě baví?

Mám rád přírodu, čerstvý vzduch, les a práci v něm, která mě zároveň živí. Vyhovuje mi na ní, že si můžu dělat věci po svém. Děda v lese pracoval odmalička. Kladný vztah k němu mi vštěpoval odjakživa. Kolem čtrnácti, patnácti let jsem mu začal aktivněji pomáhat. Zamíloval jsem si také koně, jejich oddanost a píli. Od té doby mě to tak nějak chytlo, až jsem u toho zůstal. Při uvažování o střední škole jsem hodně zvažoval, zda studovat lesáckou

školu v Havířově. Doba však nebyla příliš přívětivá, co se týče uplatnění v tomto oboru, tak jsem za rok a půl vystudoval stolařinu. K lesu mě to ale vždycky táhlo a to je asi důvod, proč mě dnes neživí stolařina.

Jak vypadá Tvůj den v lese?

Práce v lese se hodně odvíjí od počasí. Pokud nepříší, jedeme pro koně do maštale, kde je maširujeme, naložíme do vlečky a jedeme do lesa. Když je pokáceno, tak taháme s pomocí traktoru dřevo a když není, rozdělíme se do dvojic. Dva jsou kácet, dva tahají a tak se to střídá...

Kromě toho, že rád pracuješ v lese, také rád a velmi úspěšně soutěžíš v dřevorubeckých soutěžích. Jak ses k tomu dostal?

Asi tři roky zpátky, v létě 2014, mě kolega lesník oslovil, zda bych se nechtěl zúčastnit dřevorubeckých závodů, které se konají každoročně ve Vendryni pod názvem Slezský dřevorubec (poz. red.: více o této soutěži najdete na: slezskydrevorubec.cz) Přišlo mi to jako zajímavý nápad, tak proč to nezkusit, říkal jsem si... Tehdy jsem skončil šestý. Rok na to už jsem trochu věděl, co od závodů čekat a pár dnů předtím jsem si něco natréboval. V rozstřelu o první místo mi přálo štěstí a odnesl jsem si pomyslné zlato. V roce 2016 jsem se soutěže nezúčastnil, ale loňský rok 2017 přinesl stříbrnou pozici.

Jak taková dřevorubecká soutěž probíhá? Jaké jsou předpoklady úspěchu?

Soutěží se v disciplínách jako jsou – výměna řetězu, kácení na přesnost (ve stojanu),

odvrtávání, řez na podložce, kombinovaný řez. Každý soutěžící má po všechny disciplíny k dispozici pouze svou pilu, kterou mu rozhodčí po ukončení disciplíny vezmou a předají, až když začne další. Pokud už od začátku není pila dobře připravená, odrazí se to ve všech dalších soutěžích... Pila musí jet sama, nesmím tlačit, jen ukazovat směr...

V čem tkví předpoklad úspěchu?

Klíčovou roli hraje čas, ale také především přesnost. Není to však ani tak o síle jako o hlavě.

Máš nějaký cíl, kterého bys chtěl jednou v souvislosti se soutěžením dosáhnout?

Rád bych si jednou zkusil závody na Mistrovství Evropy v dřevorubeckém sportu.



Slezský dřevorubec a cena za 1. místo v roce 2015



...každodenní realita při práci v lese...

Inzerce



Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,
příspěvková organizace



K ODBORNÉ MATURITĚ NAVÍC:

- výuční list
- podpora výuky matematiky
- řidičský průkaz A1, B, C, T
- možnosti specializace
- praxe ve firmách

www.damevic.cz

AGROPODNIKÁNÍ

- Chov koní a alternativní plodiny
- Mechanizace a služby

PROVOZ A EKONOMIKA DOPRAVY

- Logistika a celnictví
- Logistika a silniční doprava

MECHANIK SEŘIZOVAČ

- Programování CNC strojů
- 3D tiskárny

Navštivte nás kdykoliv!

Další odborné kurzy dle zájmu.



www.sosfm.cz



Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,
příspěvková organizace



ODBORNOST JE JISTOTA UPLATNĚNÍ

K VÝUČNÍMU LISTU NAVÍC:

- řidičský průkaz - A1, B, C, T
- kvalifikační průkaz - LKT, UKT, motorová pila, sklízecí mlátička, a další
- svařečské průkazy, vč. svařování plastů
- řada speciálních kurzů dle zájmu
- praxe ve firmách

www.damevic.cz

AUTOMOBILNÍ

- Automechanik
- Autoelektrikář

STROJÍRENSKÉ

- Strojní mechanik
- Obráběč kovů

ZEMĚDĚLSKÉ - HOSPODÁŘSKÉ

- Opravář zemědělských strojů
- Opravář zemědělských strojů - Kovářství
- Zemědělec farmář
- Zemědělec farmář - Lesní mechanizace
- Zahradník

Navštivte nás kdykoliv!



www.sosfm.cz



Senioři jsou vytrvalými pěstiteli tradic

Závěr roku 2017 náš hradecký Klub seniorů oslavil po svém a tradičně. Tak jak se stalo již několikrát, den před Silvestrem se sešla nejobtížnější část klubu v remízku nad lesem Krzymyniec, nedaleko studánky v Kompařově, aby se přátelsky rozloučila se starým rokem. Nápad, který se zrodil před několika lety a začal ve skromném obsazení, dnes připomíná pohádku o dvanácti měsíčkách. Byl jsem s manželkou na tuto skvělou akci pozván. Parádní silvestrovská atmosféra nás příjemně hrála u srdce, šampaňské zevnitř a ohýnek zvenčí těla. Musíme uznat, že akčnost a semknutost členů hradeckého klubu seniorů je obdivuhodná. Jak říkává jeden z nich, Karel Pilch: „V Praze je blaze a v Hradku jakbysmet.“ **RB**



Novinky v knihovně

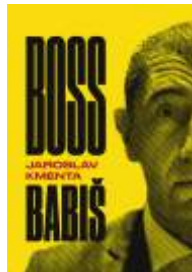
Levhart

Norským hlavním městem otřásl nález dvou ženských těl i způsob jejich smrti. Obě totiž utonuly ve vlastní krvi. Oddělení vražd čelí záhadě - bodné rány ve tvářích obětí jsou četné, pravidelné, a navíc byly vedeny zevnitř úst. Jaká vražedná zbraň je mohla způsobit? Mladá kriminálníka Kaja Solnessová je vyslána do Hongkongu, aby odsud přivedla zpátky do Osla jediného člověka, který může takový případ vyřešit. Jenže Harry Hole se v milionovém městě skrývá nejen před věřiteli, ale zvláště před vzpomínkami a přízraky z minulých případů a nemá sebemenší zájem se do vlasti vrátit. Kaja se musí uchýlit k citovému vydírání. Vyšetřování pak Harryho zavádí nejen na zasněžené opuštěné pláň v norských horách, nýbrž i do horké Afriky na úpatí sopky. A jde v něm o život. Vrah je silný, chytrý a bezskrupulózní a v souboji s ním bude muset Harry obětovat víc, než čekal.



Boss Babiš

Boss Babiš je reportážní kniha o temném světě miliardáře a politika Andreje Babiše. Shrnuje, v čem je oligarcha Babiš nebezpečný, jak zbohatl, s kým se zapletl a co všechno ještě tají. Popisuje nejen jeho skutečný podnikatelský zrod a nemilosrdné praktiky v byznysu, ale přibližuje i jeho roli v polosvětě kolem kmotrů Františka Mrázka, Tomáše Pitra či Radovana Krejčíře. Kniha je zčásti postavená na reportážích časopisu Reportér. Přináší však celou řadu novinek a dosud nepublikovaných informací, které tvoří zatím nejucelenější obraz oligarchy Babiše.



Jenže pod vší dokonalostí začínají prosvítat neshody, a během pár týdnů se vše, co Russ považoval za samozřejmé, obrátí v prach. Bez ženy a bez práce se Russell snaží postavit znovu na nohy a postarat se o dcerku. Ukáže se, že být tátou na plný úvazek je největší výzva, kterou kdy v životě poznal.



Život ve dvou

Russell Green je ve svých dvaatřiceti víc než spokojený se svým životem. Má nádhernou ženu, rozkošnou šestiletou dcerku, úspěšnou kariéru a velký dům v Charlotte. Žije svůj sen a manželství s okouzující Vivian je hlavním zdrojem jeho štěstí.

Krasojezd kyně

V zapadlém koutě Londýna učí bývalý špičkový drezurní jezdec svou vnučku Sarah tak, jak to sám kdysi dělal v elitní jezdecké škole ve Francii. Když však do jejich života zasáhne katastrofa, čtrnáctiletá Sarah nezbyde nic jiného, než aby se životem protloukala sama...



Kalendář akcí

---LEDEN---

20. 1. od 19:00

**Bal szkolny
szkoły polskiej**
v hospodě U Burého

25. 1. od 16:00 – 18:00

Malování na trička (textil)
v Centru volného času

26. – 27. 1.

**II. kolo
prezidentských voleb**
Zasedací místnost OÚ

27. 1. od 19:00

**Školní ples
české školy**
v hospodě U Burého

---ÚNOR---

9. 2. od 19:00

Bal ostatkowy
v PZKO

26. 2. – 2. 3.

**Lyžařská
škola Malina**
v Kempalandu Bukovec

28. 2. od 16:00

**22. zasedání
zastupitelstva**
v zasedací místnosti OÚ

---BŘEZEN---

3. 3. od 9:00

Den pro ženy
v Centru volného času

9. 3. od 16:00

**Bowlingový
turnaj spolků**
v areálu
Ameryka Jablunkov

13. 3. od 16:00

Setkání s jubilanty
v zasedací místnosti OÚ

24. 3. ve 14:00

**Sázení stromů
dětmi**
Alej života
za podjezdem

---DUBEN---

3. 4. od 13:00

Den učitelů

7. 4. od 8:30

Běh Hrádkem
v PZKO Hrádek

14. 4. od 8:00

Den Země – úklid Hrádku
sraz u OÚ

17. 4. od 16:00

Vítání občánků
v zasedací místnosti OÚ

21. 4. od 8:00

**Svoz velkoobjemového
odpadu**
u budovy OÚ

27. 4. – 29. 4.

Víkendovka pro děti
v PZKO Gutý

Sztefek od Niszczoza

V dnešním dílu našeho seriálu o hrádeckých rodech zabrousíme na druhou stranu Hrádku do osady, která je od věků nazývána „Do Niszczoza“. Proč takové pojmenování se mi nepodařilo zjistit. Žádný Niszczoza v Hrádku dle dostupných matrik nebydlel. Zřejmě se jednalo o přezdívkou jednoho z majitelů odvozenou od slova niszczyć (ničit). Dvůr v této osadě obýval rod Sztefků. Sztefkové jsou poprvé uvádě-

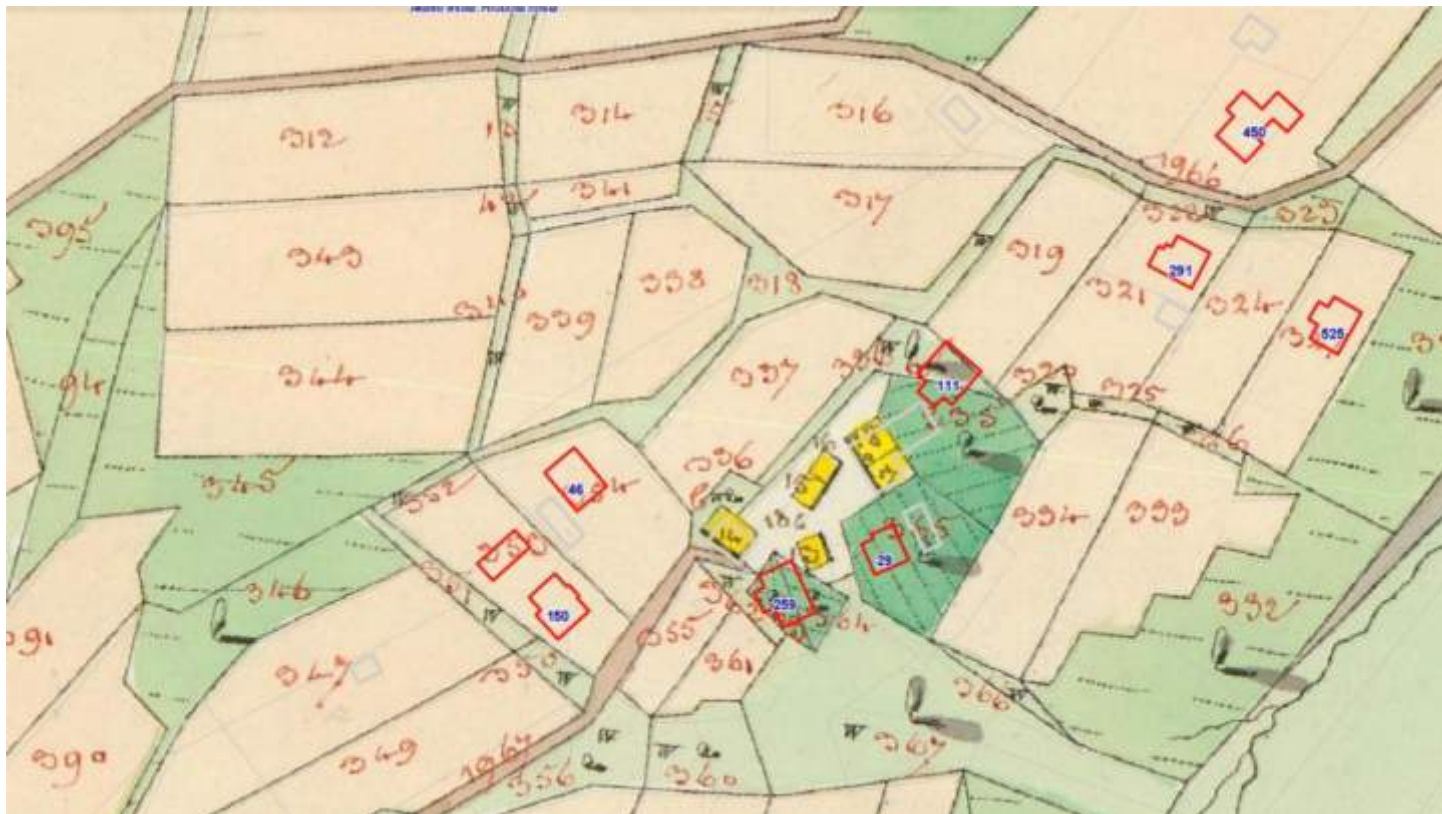
ni z Gutů už v roce 1645. Existují varianty Sztefek a Sztefik, které se dochovaly až do současnosti. Příjmení vzniklo od jména Štěpán. Při genealogickém studiu hrádeckých rodů narážíme na jeden nepřekonatelný problém. V archivech nenávratně chybí matriky od roku 1712 do roku 1735. Jedná se o mezeru 23 let, kterou lze při tvorbě rodokmenu překonat pouze deduktivně a nepřímě. Často se uplatňuje vylučovací metoda. Nejinak tomu je u nejstarší generace Sztefků.

Hrádečtí Sztefkové nevymřeli tzv. po meči. Dvě genealogické linie potomků Adama Sztefka v Hrádku žijí do současnosti. Li-

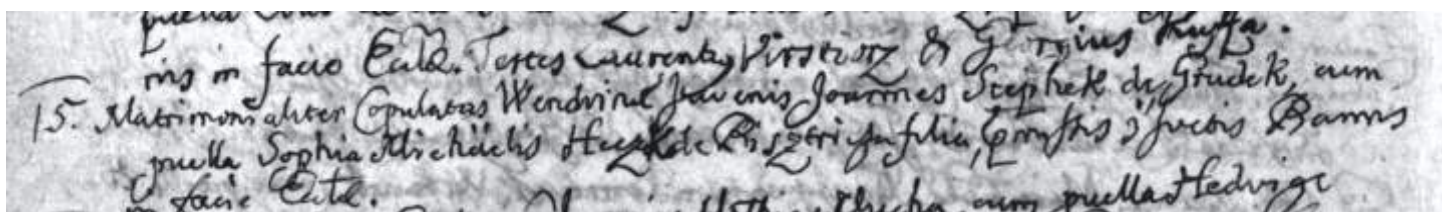
nie Jiřího již v 10. generaci a linie Jana dokonce ve 12. generaci. Přestože obyvatel s příjmením Sztefek v jednotlivých generacích postupně ubývalo, díky potomkům něžného pohlaví se tento rod v naší obci rozrostl poměrně košatě. Dá se říct, že patří mezi klíčové rody, které se významnou mírou podílely na růstu místní populace.

V České republice žije v současnosti 244 nositelů příjmení Sztefek, z toho 157 na Třinecku a Jablunkovsku. V celém Polsku jich žije 62, z toho 47 v okrese Cieszyń.

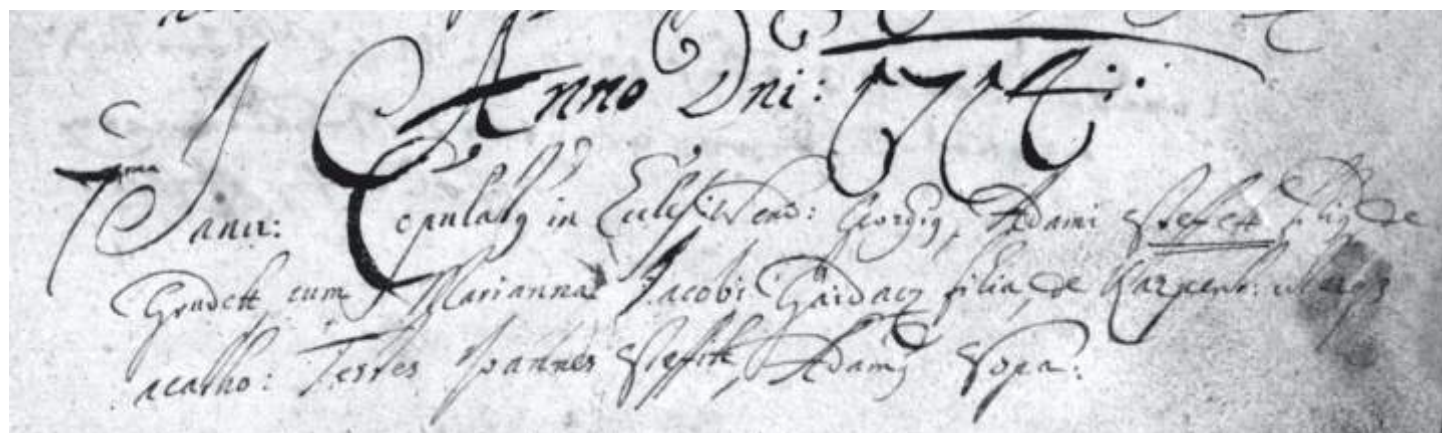
RB



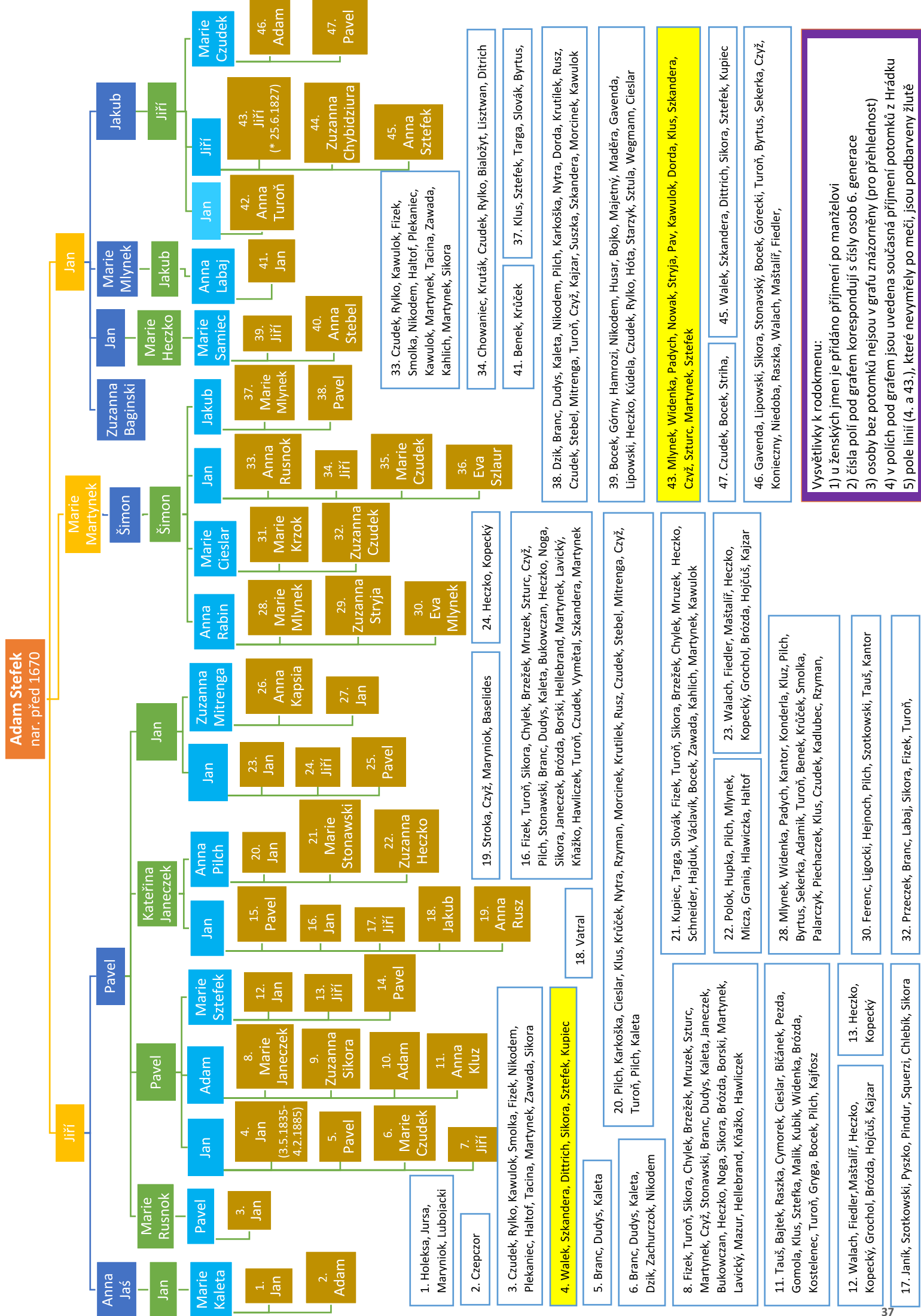
Osada Do Niszczoza v roce 1836 (pro ilustraci vloženy červené obrysy současných rodinných domků)



Svatba Jana Sztefka z Hrádku se Žofií Heczkovou z Bystřice (15.10.1712)



Svatba Jiřího Sztefka z Hrádku s Marií Gajdaczovou z Karpentné (7.1.1714)



Marie Raszková (rozená Pilchová)

Dnes už srdečná paní pokročilejšího věku se narodila v chalupě na dědině v místě, kde bydleli kdysi Walaští. Tatínek byl topičem lokomotivy a maminka se, jak bylo na danou dobu běžné, starala o hospodářství a 5 dětí - 4 syny a dceru. Těžké období čtyřicátých let bylo pro celou rodinu Pilchů spojeno s křivdami, národnostními konflikty, dobou, kdy mnohdy syna a otce rozdělovala různá ideologie a příslušnost k odlišné národnostní skupině. Protože se oba Mariini rodiče hlásili k české národnosti, nenávist a netolerance některých je i s dětmi od rodné vsí na nějaký čas i odloučila.

Čtyřicátá léta dvacátého století

Marie před převratem navštěvovala obecnou školu v Hrádku. Po něm byla škola zavřená a tak 2 dny navštěvovala školu polskou.

V Hrádku měli s rodinou hospodářství, chovali především krávy. Dobytek odbývali, ale na chalupě, která byla jejich domovem, ze strachu o vlastní bezpečí nějaký čas nebydleli. Těžká doba proti sobě rozdělovala i příbuzné. Jedním z oněch lidí ztrpčujících život byl totiž i bratr Mariina tatínka, který bydlel poblíž dědiny.

Křivdy způsobené na polácích před převratem se teď oplácely křivdami způsobenými poláky na češích – mstilo se. Maminka s tatínkem byli české národnosti, ale ce-



Marie s maminkou

lá společnost byla rozdělená na dva tábory. Verbovalo se na obou stranách a tak se stávalo, že se otec hlásil k polské národnosti, syn k české, dcera zase k polské – mnohdy pod vlivem tlaku zvenčí.

Ne všichni poláci hledali příčiny, jak českým obyvatelům přičinit – přesto byly domovní prohlídky pod záminkou nesmyslných podezření, např. držení zbraní, běžnými... „Bili ho do hlavy, ať řeknou, že drží nějaké zbraně“, hlavou paní Marie prolétla vzpomínka na třináctiletého bratrance Gustava Kantora, o kterého se rodina Pilchových později ve Frýdku starala. Jindy byli zase češi ve svém obydlí hlídáni polskými vojáky.

„Když byla situace neúnosná, výhrůžky politické většiny častější, prosila maminka o pomoc tehdejší ředitelství ve Frýdku, které spadalo pod protektorát Čechy a Morava a kde tudíž bylo v té době pro Čechy bezpečno,“ vysvětluje paní Marie. Pomoci se zanedlouho dočkali. Pro maminku se 2 syny a dcerkou přijelo auto se slovenským šoférem, ten pomohl naložit nejnutnější věci a jelo se. Marii bylo tehdy 10 let. Útěk z Hrádku se „bojovkorze“, jak se tehdy mstítelům říkávalo, pokusili zhatit v Bystřici, kde na jedoucí auto číhali. Šofér měl nejspíš jakýsi šestý smysl, kterým situaci prozíravě odhadl, v momentě ohrožení stlačil plyn na maximum, až se z auta ozvala hrozivá rána, díky které bylo nebezpečí zažehnáno, protože „bojovkorze“ úlekem skončili v příkopě.

Nějakou dobu poté se nic netušící tatínek vrátil z pracovního výjezdu z Čadce a našel jen prázdný dům. Místní mu řekli, že tam nikdo není, že část rodiny uprchla. Tak se za svými milovanými vydal do Frýdku pěšky. Synové Jan a Pawel tam prchli také pěšky ještě před ním, když se dozvěděli, že se na ně něco nepříjemného chystá.

Nejdříve rodina bydlela v menší dědině Chlebovice u Frýdku. Tam dostala přidělenou malou světničku v rodinném domě, ve kterém se rychle spřátelila s „pantáty“. Majiteli domu byl srdečný manželský pár, který nebyl obdařen dětmi a možná o to víc si vážil pomocných rukou nových nájemníků i neobvyklého veselí, které dětský smích v domě přináší.

Pracovitá maminka chodívala ochotně pomáhat na pole. Kromě rodiny Pilchových našlo ve vesnici na sedmileté válečné



Malá Marie

období útočiště víc Čechů, mimo jiné 3 další rodiny z Hrádku. Spolek pro uprchlíky po roce dokončil výstavbu domu pro rodiny „na útěku“ a Pilchovým přidělil jeden z větších bytů ve Starém Městě. To bylo přemlouvání ze strany „pantátů“, aby rodina neodcházela.

Ve 38. roce, kdy už v rodné „ojcovizně“ nebydleli, přišli do Hrádku další poláci a spolu s chalupou Pilchových v noci vypálili i vedlejší dřevěnku na dědině. Proti nespravedlnosti se nebylo jak bránit, složky ochrany neexistovaly – nebylo se koho dovolat. Naštěstí nikdo neutrpěl na zdraví, protože domy byly včas opuštěny.



Dům Spolku pro uprchlíky ve Starém Městě, Marie s rodinou bydleli

Poválečné období po roce 1945

Blýskalo se na lepší časy. Po válce byli někteří z řad „bojovkorzů“ vypátráni v jiných obcích a sankcionováni. Naopak poškozeným byly vypláceny válečné škody. Bezpečnější situace v rodné Obci byla pro rodinu druhou šancí na nový začátek. Přes-

tože je spřátelení Frýdečané prosili, aby zůstali, táhlo je to domů. „Především maminka se chtěla za každou cenu vrátit,“ vzpomíná Marie. A tak se celá rodina nastěhovala zpátky do Hrádku, do chalupy vedle hospody U Bureho, kterou ještě ve 38. roce odkoupila od svých známých.

Všichni členové rodiny se v Hrádku rychle zabydleli, jejich dny dostávaly znovu pevný řád. Tehdy náctiletá paní Raszková navštěvovala tříletou rodinnou školu v Těšíně. Učení ji bavilo. Naučila se tam výborně šít a vařit, což o několik let později poznali na vlastní kůži mnozí z Hrádečanů a účastníků plesů, pochutnávajících si na jejích dortech. Po vyučení se stala členkou tovaryšstva.

„Maminka měla takovou módu, že ráno vstala, posnídala, šla k jedné kamarádce, přišla, uvařila oběd a odpoledne šla zase k druhé. A tak věděla vše, znala všechny a všichni znali ji. Komu mohla, pomohla. Když měla později pohřeb (zemřela v 83 letech), začátek řady smutečního průvodu byl u kostela a konec pod tehdejším mostem. Byla totiž velmi oblíbenou osobou.

S rodinou jsme během sezóny jezdili večerním rychlíkem do Trnavy, kde býval zrána trh s meruňkami. Starka mívala jeden kufr vzadu na zádech a druhý ve předu. A zásobovali jsme celou dědinu. Tehdy se za kilo platily 2 Kč, a když bylo ovoce přezrálé, tak jen koruna a kolikrát se takové meruňky rozdávaly i zdarma,“ popisuje Marie.

Se svým budoucím manželem, mladým vdovcem Josefem, vyučeným zámečníkem, vychovávali ani ne roční holčičku, se znala Marie od dětství. „Naši rodiče se dlouhá léta přátelili a myšlenka našeho sňatku se jim zamlouvala. A tak se jednoho dne domluvili, manžel přišel na námluvy,



Svatební fotografie manželů Raszkových

mně se líbil a byla svatba a hostina v teple domova. Později se svatby slavily tak, že se hodovalo doma a pak se chodilo do Bureho na tzv. čekačku – ku muzyce. Oproti dnešním svadbám měla tato slavnostní událost jiný pořádkový systém. Například hlavní jídlo se podávalo až o půlnoci.“

Mladí manželé bydleli v domě u nevěsty a o rok později se rozrostli o dalšího člena rodiny, kdy se už ke dvouleté Zdence narodila sestra Jiřina. Co se týče výchovy, rodiče mezi dětmi nedělali nejmenších rozdílů. Mnozí do situace zasvěcení, se podívali, jak je možné, že si jsou obě dcery tolik podobné.

V harmonickém manželském souznění prožili krásných 62 let. Diamantovou svatbu a zároveň Mariiny narozeniny oslavili v roce 2013 spolu s rodinou U Bureho. Marie i Josef milovali společnost a byli členy různých spolků – fajermanů, hajných i spol-

ku rodičů. Paní Raszková ráda vzpomíná na slávy radovánkových průvodů, kdy se v krojích a bílých halenách chodilo za bujarého hudebního doprovodu od české školy do tzv. „dumbku“, kde je dnes areál TJ SOKOL. S manželem také často na zábavách vařili, prodávali občerstvení nebo byli v jiné funkci. Marie na jedny radovánky napekla a nazdobila společně se sehraným týmem kamarádek kolem 40 dortů.

Dnes paní Marii dělají radost dvě hodné a pečující dcery a dvě vnoučata. Ráda také luští různé křížovky a osmisměrky, kterými si udržuje v kondici své mozkové buňky. Oblíbenou stanicí je pro ni TV Šlágr.

Děkuji za milý rozhovor a paní Marii přeji v letošním roce, kdy ji čeká významné životní jubileum, aby ji neopouštěly síly, radost ze života a těšila se dobrému zdraví.

MaŠ



Spokojení manželé a pohoda na zahrádce

Příroda Hrádku VIII.

Savci

Přírodní krajinu v Hrádku obývají rovněž savci - tvorové velmi pohybliví, způsobem života zajímaví, pro lidi obecně neatraktivnější. Ve volné přírodě jsou poměrně plaší a až na výjimky je běžný návštěvník lesa spatří spíše na útěku, v momentě, kdy je vyruší. U některých vzácných druhů byla jejich

existence v naší obci prokázána pouze podle pobytových znaků, zejména stop. V naší republice žije 89 druhů savců, z toho v Hrádku by jich mohlo být nalezeno cca 45. V tomto díle se budeme věnovat sudokopytníkům z čeledí jelenovitých a prasatovitých a rovněž některým šelmám psovitým, kočkovitým,

medvědovitým a lasicovitým. V jednom z dalších dílů našeho seriálu budeme pokračovat představováním dalších skupin savců. Některé jsou pro svou palčivost nebo z jiných důvodů nepoživatelné.

RB

Fotografie | internet (wikipédie)



Srnc obecný

Na srnčí zvěř je možné narazit v lese velmi často. Krásný pohled, jak se pasou před soumrakem na loukách u lesa. V Hrádku srna několikrát za rok navštívila jezírko v parčíku u Obecního úřadu.



Jelen lesní

Jelení zvěř je v současnosti k vidění častěji než dříve. Nesmíte však mít vítr v zádech a musíte se chovat velmi tiše. Jeleni mají rádi tichá zarostlá zákoutí, která jsou součástí větších lesních ploch.



Prase divoké

Prase divoké je velmi zvláštní tvor, který je v posledních letech přemnožen. Je intenzivně loven našimi myslivci. Ač je to plaché zvíře, nedávno si jeden pašík mašíroval středem obce.



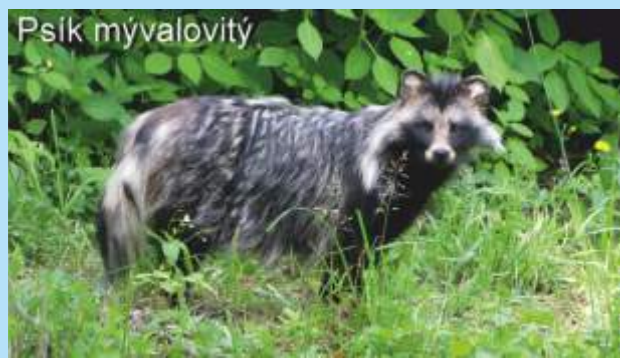
Los evropský

Los v Hrádku zcela jistě nežije, ale výjimečně se zde jeden migrující kus zatoulal. Bylo to před zhruba dvaceti lety. Byl několikrát pozorován na poli u lesního celku Rovňa, zvaným Panský les.



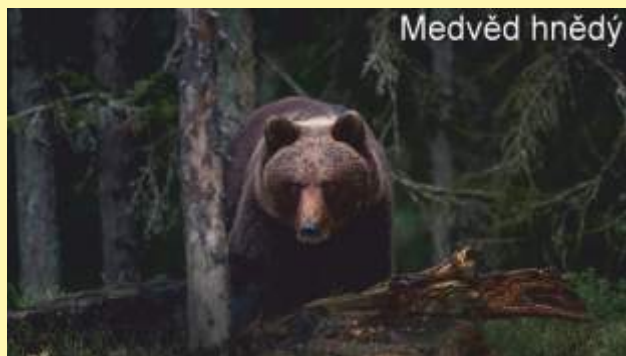
Rys ostrovid

Zástupce kočkovitých šelem je přísně chráněným obyvatelem beskydských lesů. V přírodě se jen málokdy podaří vidět ho na vlastní oči. V lesích pod Filipkou byly nalezeny jeho stopy.



Psík mývalovitý

Do Evropy by psík zavlečen teprve v 60-tých letech minulého století, proto je dosud málo známý. V lesích, včetně těch hrádeckých se objevuje stále častěji. Je všežravec se zimním spánkem.



Medvěd hnědý

Medvěd je naše největší šelma. U nás trvale obývá pouze Beskydy. Občas se setká s člověkem a vzbudí tím mediální zájem. V horských částech Hrádku byly jeho stopy v minulosti k vidění.



Liška obecná

Liška je všeobecně rozšířeným savcem našich lesů. Častěji než dříve ji vidáváme přejetou na silnicích. V listopadu byla jedna kmotra ulovena, když se chystala utéct kolem potoka v Tisovkách.



Jezevec lesní

Jezevec je tvor, žijící skrytým způsobem života. V Hrádku má příhodné podmínky k životu – bývalé lomy nad Vilou. V jednom z nich má již mnoho generací jezevců svou nedobytnou noru.



Vydra říční

Vydra je typickým obyvatelem Olzy. Je ohroženým živočichem. Za potravou, což jsou zejména ryby, je ochotna zajít i vysoko proti proudu potoků, například do chovné nádrže pstruhů u Rykaly.



Kuna lesní

Obývá vlhké, převážně jehličnaté lesy. Živí se nejčastěji veverkami. Občas ji uloví myslivec, proto víme, že žije i na území Hrádku. Od kuny skalní ji rozlišíme podle žluté skvrny na krku.



Kuna skalní

Velmi hojná v okolí lidských obydlí. Přes den se schovává v krmelcích, stodolách či kůlnách. Aktivní je zejména po setmění. Tehdy se prohání i v hrádeckých uličkách v centru obce.



Lasice kolčava

Malá, čiperná lasička neustále hledá potravu, často i za bílého dne. Žije samotářsky na sušších místech ve volné krajině. Viděl jsem ji i ve vlastní zahradě nebo v Belku, kde lovila drobné hlodavce.



Lasice hranostaj

Hranostaj je známý tím, že má v létě hnědou a v zimě bílou srst. Pouze špičku ocasu má černou. Je proto nápadnou lasičkou v mírných zimách bez sněhu. V Hrádku byla pozorována v lese Girov.

Slovník ponaszemu

Už po sedmé v této rubrice zveřejňujeme nejrůznější výrazy, které se z našeho nářečí pozvolna vytrácejí. Pokud pod písmeny R a S najdete slůvko, které se v minulosti nebo ještě dnes stále používá a nám na této dvoustraně chybí, napište nám o něm a přispějte k tomu, aby byl slovník rozsáhlejší.

S

szwagier - švagr
szwajsparat - elektrická svářečka
szwajswować - svářet
szwornie - hodně, moc
szwob - šváb
szwoczka - švadlena
szwołki - škubánky
szwungrot - setrvačník
szyba - skleněná výplň, okno
szycha - šichta
szyfóner - skříň
szykowny - hodný
szynkować - rozlévat
szynkwas - výčep
szyplac - piplat
szyroki - široký
szywanica - tlustá velká jehla

Ś

ściana - stěna
ściepać - shodit
ścigać sie - mít na kahánku
ścinać - kácet
ścióngnyć - stáhnout
ścipić - očkovat, roubovat
ścipikoza - moped
ściskać - ztláčovat, objímat
ściść - stlačit
ściulany - opilý
ściybło - stonek
ściynty - zřetý, pokácený
ściyrnisko - strniště
ściyrpnyć - cítit mravenčení
ścmiywać sie - stmívat se
śledzióńa - slezina, slinivka břišní
ślepiec - ovád
ślepy - slepý
ślimok - slimák, hlemýžď
ślimpón - nepříjemný opilec
ślintok - bryndák
śliny - sliny
ślipciuchi - brusle
śliwka - švestka, slíva
śliwowica - slivovice
ślizki - kluzký
ślóndrać - cákat vodou
Ślónsk - Slezsko
Ślónzok - Slezan
ślympieć - drobně pršet, mžít
śmiergust - pomlázka
śmigej - upaluj, šlehej (proutkem)
śmiglok - vysoký rovný strom
śmioć sie - smát se
śmionych - smích
śmieszny - směšný, k smíchu

śniegulok - sněhulák
śniyg - sníh
śrubek - šroubek
świat - svět
światowy - světový
świdraty - šilhavý
świnia - svině
świniarz - prasák
świstek - cár papíru
świycić - svítit
świyncić - vysvěcovat, slavit svátek
świynto - svátek
świynty - svatý
świyrbieć - svědit
świyrbióńczka - dobytčí nemoc

T

tabaciorka - tabatěrka
tabaka - tabák
tabletko - prášek
tablica - tabule
tacyany - miloučký
tajlować - dělit, rozdělovat
tajmynica - tajemství
taki - takový
Talian - Ital
talyrz, talyrziczek - talíř, talířek
tamstyl, tamstela - odtamtud
tamteryndy - tamtudy
taniec - tanec
tańcować - tančit
tanksztela - čerpací stanice
tarachmón - zbrklý člověk
targ - trh
targać - trhat
targus - velmi pracovitý člověk
tarluszko - krouhač
taśma - páska
tatarczok - lihovina, tatarský biftek
tatowie - rodiče
tatulek - taťka
teli - takový
tepich - koberec
tepiszek - kobereček
tintebłaj - inkoustová tužka
tisztych - ubrus
tlapa - placačka na mouchy
tleć - tlít
tłoła - nahnilé dřevo
tłóc - mlátit, bít
tłók - trouba, hňup
toczić - točit
toczki - stavební kolečko
toć - jasně, jistě
topić - topit
topórko - topůrko
torba - taška, nepříjemná ženská
torbanszrub - vratový šroub

torg - tržiště
torka - trnka
torki - trní
towar - zboží
trakacz - trakař
trangeld - spropitné
trauermarsz - smuteční pochod
trenki - trenýrky
trepy - tenisky
tretuar - městský chodník
tropić - trápit
trowa - tráva
trowić - trávit
tróhła - rakev
trómba - trouba
trómba jerychónsko - moula
trómbić - troubit, náruživě pít
trucina - jed
truć - trávit jedem
trufać - mít tušení
trufać sie - cítit se na něco
trup - kostra, nefungující věc
trusiok - krocán
tryb - ozubení
trybek - ozubené kolečko
trykocze - podvlíkáč kombinéza
tryskacz - stíhačka
trza - třeba
trzaskać - třískat, rachotit
trzecigo roku - před třemi roky
trzepać - třepat
trześnia - třešeň
trześniówka - třešňovice
trzi sztwierci - tři čtvrtě
trzielić - strouhané brambory
trzić - strouhat, krouhat
trzinost - třinást
trzónek - dřevěná rukojeť nože
trzőnok - zub stolička
trzupy - sklo, porcelán
Trzyniec - Třinec (m.n.)
trzynść - třást
Trzynćzan - Třinečák
tu - tady, zde
tukać - mentorovat, stále upomínat
tukej - tady, zde
tuplować - ujišťovat
tuplowany - dvojtý
turować - vytáčet motor
tustela - odtud
tutać - bumbat
tuteryndy - tudy
twardy - tvrdý
twardziel - tvrděák
twi! - fuj!
twój - tvůj
tyczki - hůlky
tydniówka - týdenní jízdenka
tydziyń - týden

tykać - tikat
 tympy - tupý
 tymu - proto
 tyn - ten
 tyncza - duha
 tyndy - tudy
 tyndyryndy - tudy
 tyrarct - veterinář
 tyrczeć - vyčnívat, být někde dlouho
 tyrткаć - poskakovat
 tyś je - ty jsi



ubekować - bědovat
 ubolywać - stěžovat si, naříkat
 uciyrać - utírat
 uciyrka - utěrka
 ufultany - pobrindaný
 ugnyc - uhnout
 ugryźć - ukousnout
 ujec - strýc
 ujechać - ujet
 ukludzać - uklízet
 ukozać - ukázat
 ukradzóny - ukradený
 ukraść - ukrást
 ukryncić - ukroutit, ubalit cigaretu
 ulicha - liják
 uloć - ulít
 ulywać sie - ulévat se
 ułómny - postižený
 umieć - umět
 umiyrać - umírat
 umorysany - zašpiněný
 umrzeć - umřít
 uparty - tvrdohlavý
 upiyc - upéct
 uprzedać - jít napřed (hodinky)
 urwać - utrhnout
 urwaniec - fatalista
 urwisz - darebák
 urzyc, urzeczóny - zaklít, zakletý
 uschnyc - uschnout
 uskipieć - vyvařit se, vykypět
 usmarkaniec - usmrkanec
 usmolóły - zasmolený, špinavý
 usnyc - usnout
 ustoć - překonat
 ustrugać - vystrouhat
 usuć - usypat
 uszyć - ušit
 uszporować - ušetřit
 utarg - tržba
 utopiec - vodník
 utropa - trápení
 uwiónzać - uvázat
 uzdać sie - zalíbit se
 uzdrowić - uzdravit
 uzdrzić - uvidět



w łobzązy - bez ladu a skladu
 w nico poco - pro nic za nic

w sztandzie - schopen něco učinit
 w ty piynty - okamžitě
 wacherlaty - nestabilní
 wachmajster - strážmistr
 wachować - hlídat
 wachtorz - hlídač, strážný
 wacławki - houby václavky
 wadaska - elektrická zkoušečka
 wadzi - vadí
 wadzić sie - hádat se
 wagabund - pobuda
 wagrys - vodorovná čára
 wajca - varlata
 wajco - vejce
 wajecznicza - vaječina
 walić - bít
 wander - procházka, vandr
 wanielik - evangelík
 warczeć - vrčet
 warg - ret
 wargocz - člověk s velkými ústy
 warkocz - vrkoč, cop
 warsztat - dílna
 wartko, wartki - rychle, rychlý
 wartować - střežit
 waryjot - blázen
 warzecha - vařečka
 warzić - vařit
 warzónka - druh kořalky
 waserlajtung - vodovod
 wasermón - vodník
 waserszlok - přívod do kanálu
 waserwoga - vodováha
 waserzoda - jedlá soda
 wasztrak - necky
 ważny - vážný
 wczas - brzy
 wczora - včera
 wczorajski - včerejší
 wećpać - vtlačit
 welować - vybírat (hráče mužstev)
 wercajg - nářadí
 wergiel - šunt
 werk - Třinecké železářny
 wert - hodnota
 weznych - vzít
 wganiać - vhnět
 wgramulać sie - vetřít se
 Wianki - pouštění věnců po řece
 wiara - víra
 wiatery - vítr
 wiatrak - ventilátor
 wic - vtip
 wichlarzić - kšeftovat
 wichlyrz - vekslák
 widać - je vidět
 widły - vidle
 widno - denní světlo
 wieczera - večeře
 wieczór - večer
 wiedzieć - vědět
 wiela - hodně, kolik?
 wielebny - farář
 wielki - velký
 wielkucny - obrovský

wierzić - věřit
 wiesieli - svatba
 wiesielnik - svatebčan
 wiesioło - veselo
 wieszać - věšet
 wieszok - věšák
 wihajster - nedefinovaný předmět
 wikslajwant - ubrus z PVC
 Wila, Wiluś - Vilém, Vilík
 Wilija - Vánoce
 wilk - vlk
 wina - vina
 winiec - věnec
 winkiel - úhelník, pravý úhel
 wio - hyjé (povel pro koně)
 wiosna - jaro
 wiónzać - vázat
 wirówka - odstředivka na mléko
 wisieć - viset, klimbat
 wiśnia - višň
 wiśnie - višně
 witej - nazdar, buď zdrav
 witka - uvítání
 wiynszować - přát
 wiyrbia - vrba
 wiyrgać - cukat
 wiyrzle - párky, uzeniny
 wiyrzgać - skřípat
 wiyśc - dařit se
 wiyźć - vézt
 wiza - dalekohled
 wkurzić - narazit, vpadnout
 wlepić - dát co proto
 włoć - wylot - kšeft bez zisku
 włączyć sie - toulat se
 Włada - Vláda
 włośny - vlastní
 włócić - orat pole, kultivátorovat
 wodniaty - vodnatý
 wodzónka - jednoduchá polévka
 woga - váha, hmotnost
 wolać - válet
 wolać sie - válet si
 wolaty Wiudyń - hanlivě Jablunkov
 worwexrajtel - německý vysavač
 wozić, zawiyźć - vozit, zavézt
 wozić - vážit
 wozić se - vážit si
 wódka - vodka
 wólki-niewólki - chtít-nechtít
 wóngli - uhlí
 wóniać - vonět, čichat k něčemu
 wónsok - bloknutá páteř
 wóntroba - játra
 wónzki - úzký
 wórszt - salám
 wóz - vůz, povoz
 wózek - vozík
 wpolić - vlítnout, udeřit
 wpysk - hodně, přehršel
 wracać - vracet
 wratek - stavební výtah
 wraźny - všudybyl
 wrota - vrata
 wroz - spolu



František Kužma - V zimě u potoka